

Yale SCHOOL OF MANAGEMENT
Program on Financial Stability

EliScholar – A Digital Platform for Scholarly Publishing at Yale

YPFS Resource Library

11-24-2008

Law on Budget and Financial Management.

Parliament of Latvia

<https://elischolar.library.yale.edu/ypfs-documents2/1310>

This resource is brought to you for free and open access by the Yale Program on Financial Stability and [EliScholar](#), a digital platform for scholarly publishing provided by Yale University Library. For more information, please contact ypfs@yale.edu.

Šajā tīmekļa vietnē tiek izmantotas sīkdatnes. Turpinot lietot šo vietni, jūs piekrītat sīkdatņu izmantošanai. Uzzināt vairāk.

Sapratu

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Likums par budžetu un finanšu vadību

(Likuma nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

Šis likums nosaka valsts budžeta un pašvaldību budžetu izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kārtību un atbildību budžeta procesā. Finanšu vadība šā likuma nozīmē attiecas uz valsts budžeta un pašvaldību budžetu līdzekļiem. Šā likuma noteikumi attiecas uz komersantu un organizāciju finansiālo darbību gadījumos, ja tiem piešķirti valsts budžeta vai pašvaldību budžetu līdzekļi, tajos ieguldīta valsts vai pašvaldību kapitāla daļa vai to īpaši nosaka likums vai Ministru kabineta noteikumi. Šī likuma noteikumi attiecas arī uz valsts un pašvaldību aģentūrām un uz publiskajiem nodibinājumiem.

(Preambula ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.1998., 25.11.1999., 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002. un 20.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

I. LIKUMĀ LIETOTIE TERMINI

Aizdevumi — pašvaldībām un citām juridiskajām personām nodoti budžeta līdzekļi, ar kuriem šīm personām ir tiesības rīkoties un kurus ir pienākums atdot, kā arī aizdevumi pārņemto saistību pildīšanai, ja aizdevuma ņēmējs palicis parādā valstij vai pašvaldībai.

Aizdevumu atmaksas — valstij vai pašvaldībai atmaksātie aizdevumi.

Aktīvu kopums — visi valsts aizdevuma vai galvojuma pretendenta īpašumā esošie pamatlīdzekļi (nekustamais īpašums, kustamā manta) un apgrozāmie līdzekļi (debitoru prasības, izejvielas, krājumi), kurus valsts aizdevuma vai galvojuma pretendents ir tiesīgs iekļāt.

Apropriācija — likumā par valsts budžetu kārtējam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru (turpmāk — valsts budžeta likums) piešķirtā pilnvara noteiktā apjomā, kas atļauj Valsts kasei kārtējā gadā asignēt un veikt maksājumus noteiktiem mērķiem no valsts budžeta ieņēmumiem, vai pašvaldības domes lēmums veikt maksājumus pašvaldības mērķiem no pašvaldības budžeta ieņēmumiem.

Apropriācijas rezerve — valsts budžeta likumā kārtējam gadam noteikta apropriācijas daļa, ko Ministru kabinets sadala atbilstoši šajā likumā un valsts budžeta likumā ietvertajiem nosacījumiem.

Ārvalstu finanšu palīdzība — finanšu palīdzība, kuru saņem no Eiropas Savienības, ārvalstu valdībām, starptautiskajām organizācijām vai citiem ārvalstu palīdzības sniedzējiem.

Asignējums — pilnvara uzņemties īstermiņa saistības vai veikt no valsts budžeta līdzekļiem maksājumus noteiktam mērķim, pamatojoties uz apropriāciju.

Asignējumu aizkavēšana — valsts budžeta asignējumu ierobežošana noteiktā apjomā, nemainot kopējo asignējumu apjomu saimnieciskajam gadam.

Asignējumu samazināšana — valsts budžeta asignējumu ierobežošana noteiktā apjomā, samazinot kopējo asignējumu apjomu saimnieciskajam gadam.

Augsts nodrošinājums — valsts aizdevuma vai galvojuma nodrošināšanai paredzētā ķīla, kuras sertificēta vērtētāja noteiktā piespiedu pārdošanas vērtība pamatlīdzekļiem (nekustamajam īpašumam, kustamai mantai) vai apgrozāmajiem līdzekļiem (debitoru prasībām, izejvielām, krājumiem) vai Valsts kases noteiktā piespiedu pārdošanas vērtība apgrozāmajiem līdzekļiem (debitoru prasībām, izejvielām, krājumiem) vai citai ķīlai ir vienāda ar plānotā valsts aizdevuma vai galvojuma apmēru vai pārsniedz to.

Budžeta finansētas institūcijas — budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas, visi pilnīgi vai daļēji tieši no valsts budžeta finansēti komersanti, biedrības vai nodibinājumi.

Budžeta nefinansētas iestādes — Ministru kabineta locekļa padotībā esošās tiešās valsts pārvaldes iestādes, kuras pilda noteiktas valsts pārvaldes funkcijas vai uzdevumus un kuru darbība pilnībā, izņemot šajā likumā paredzēto gadījumu, tiek finansēta no to ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, dāvinājumiem, ziedojumiem un ārvalstu finanšu palīdzības.

Budžeta iestāde — valsts vai pašvaldības iestāde, atvasināta publiska persona, kuru pilnīgi finansē no valsts vai pašvaldības budžeta, kā arī pašvaldības aģentūra.

Budžeta izpildītāji — no budžeta finansētu institūciju vadītāji, kuri ar asignējumu pilnvaroti izdarīt budžeta izdevumus vai uzņemties īstermiņa saistības, vai arī tiesīgi uzņemties ilgtermiņa saistības attiecībā uz budžetu.

Budžeta likumprojekta pakete — likumprojekta pakete, kas sastāv no likumprojekta par valsts budžetu kārtējam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru (turpmāk — valsts budžeta likumprojekts) vai likuma par valsts budžetu kārtējam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru grozījumu projekta (turpmāk — valsts budžeta likuma grozījumu projekts) un likumprojektiem, kuri nosaka vai groza valsts budžetu, vai ietekmē valsts budžetu vidējā termiņā.

Budžeta programma — savstarpēji saistītu, uz kopēju mērķi orientētu pasākumu vai pakalpojumu kopums, kurš tiek plānots, izpildīts, uzskaitīts un kontrolēts no budžeta finansētās institūcijās saskaņā ar šo likumu un par kura izpildi atbild budžeta izpildītāji. Budžeta programma var būt sadalīta apakšprogrammās.

Budžeta resors — ministrija, cita centrālā valsts iestāde vai atsevišķi no ministriju vai citu centrālo valsts iestāžu budžetiem nodalīts resursu un izdevumu kopums, kam valsts budžeta likumā budžeta līdzekļus paredz tieši apropriācijas kārtībā.

Budžeta sagatavošanas grafiks — Ministru kabineta apstiprināts valsts budžeta likumprojekta izstrādes un iesniegšanas grafiks.

Budžetu investīcijas — budžetu izdevumi pamatkapitāla veidošanai, kuru rezultātā tiek radīts jauns pamatlīdzeklis, ieguldījuma īpašums vai nemateriālais ieguldījums vai kuri uzlabo attiecīgā pamatlīdzekļa, ieguldījuma īpašuma vai nemateriālā ieguldījuma stāvokli (aktīva pārbūve, restaurācija vai atjaunošana) tā lietderīgās lietošanas laikā vai būtiski maina esošā aktīva īpašības, salīdzinot ar tā iepriekšējiem rādītājiem.

Centrālā valsts iestāde — valsts budžeta iestāde, kurai valsts budžeta likumā budžeta līdzekļus paredz tieši apropriācijas kārtībā.

Dividendes — ieņēmumi no valsts kapitāla izmantošanas, neskaitot procentu maksājumus.

Dotācijas — budžeta līdzekļi, kurus piešķir citiem budžetiem, komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem un citām institūcijām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, lai nodrošinātu valsts vai pašvaldību funkciju izpildi.

Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem — līdzekļi, kurus valsts budžeta institūcijas vai pašvaldības saņem no centralizētā kārtībā valsts budžeta ieņēmumos iemaksātiem nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem ar norādītu (iezmētu) mērķi vai bez tā.

Eiropas Savienības pašu resursi — Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktie resursi, kas paredzēti Eiropas Savienības budžeta finansējuma nodrošināšanai.

Eiropas Savienības politiku instrumenti — Eiropas Savienības struktūrfondi, Kohēzijas fonds, kopējās lauksaimniecības politikas un citi Eiropas Savienības finanšu līdzekļi, ko Eiropas Komisija novirza savu politiku īstenošanai dalībvalstī Līgumā par Eiropas Savienību noteikto mērķu sasniegšanai.

Finansēšanas plāns — budžeta iestādes vai no valsts budžeta finansēta pasākuma resursu izdevumu segšanai, izdevumu un finansēšanas sadalījums, kas ļauj saņemt Valsts kases asinājumu.

Ieņēmumi — saskaņā ar nodokļu likumiem iekasētie vai saņemtie nodokļu, valsts un pašvaldību nodevu un citi maksājumi budžetos, kā arī budžeta iestāžu ieņēmumi no to sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi, aktīvu realizācijas tīrie ieņēmumi, saņemtie procentu maksājumi un dividendes, ārvalstu finanšu palīdzība, ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā (ar uzskaiti naudā), kā arī ieņēmumi no saņemtajiem transfertiem.

Valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamais apjoms — ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei valsts budžeta likumā noteikto limitu ietvaros piešķirtā pilnvara noslēgt līgumus tādu valstiski nozīmīgu pasākumu, projektu vai starptautiski uzņemto saistību izpildes nodrošināšanai, kurus apmaksā saimnieciskajam gadam sekojošos turpmākajos saimnieciskajos gados.

Īstermiņa saistības — valsts vai pašvaldību funkciju nodrošināšanai noslēgtie līgumi, to skaitā līgumi par saņemtajiem pakalpojumiem, kurus no budžeta finansēta institūcija apmaksā saimnieciskā gada laikā.

Izdevumi — visi maksājumi no budžeta, izņemot maksājumus parādu pamatsummas atmaksai un maksājumus, kas tiek veikti saskaņā ar tiem finanšu darījumiem, kurus uzskaita atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajai finansēšanas klasifikācijai.

Konsolidētais kopbudžets — valsts budžeta, pašvaldību budžetu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu summa, no kuras atskaitīti transferti.

Maksas pakalpojums — pasākumu kopums, ko valsts budžeta iestāde ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos veic par samaksu, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzību ievērošanu.

Mērķdotācijas — valsts budžeta līdzekļi, kurus piešķir citiem budžetiem noteikta mērķa finansēšanai.

Naudas līdzekļi, kuri nav saņemti no valsts budžeta — pašvaldību, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu, budžeta nefinansētu iestāžu un kapitālsabiedrību, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa, naudas līdzekļi, kuri nav saņemti no valsts budžeta kā valsts aizdevums vai valsts budžeta dotācija uz līguma pamata vai tiesību akta deleģējuma kārtībā kā līdzekļu nodrošinājums konkrēta valsts pārvaldes uzdevuma izpildei vai noteikta mērķa (projekta vai pasākuma) īstenošanai.

Nodrošinājums — valsts aizdevuma vai galvojuma nodrošināšanai paredzētā komercķīla, hipotēka, finanšu ķīla vai galvojums.

Pamatbudžets — budžeta daļa, kuru veido dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, dotācija īpašiem mērķiem, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, ārvalstu finanšu palīdzība, izdevumi, kurus paredzēts segt no šiem ieņēmumiem, kā arī valsts budžeta aizdevumi un valsts budžeta aizdevumu atmaksas.

Tieši no budžeta finansēts komersants, biedrība un nodibinājums — komercsabiedrība, biedrība, nodibinājums, arodbiedrība, reliģiska organizācija un tās iestāde, kas saskaņā ar valsts budžeta likumā noteikto aproprāciju no budžeta izpildītāja saņem dotāciju vai mērķdotāciju uz līguma pamata vai tiesību akta deleģējuma kārtībā kā līdzekļu nodrošinājumu konkrēta valsts pārvaldes uzdevuma izpildei vai noteikta mērķa (projekta vai pasākuma) īstenošanai.

Transferts — budžetā īpaši iezīmētu līdzekļu pārskaitījums, ko var veikt viena budžeta ietvaros vai starp dažādiem budžetiem. Transferta saņēmējs saņemto budžeta līdzekļu pārskaitījumu var izmantot gan izdevumu segšanai, gan pārskaitīšanai tālāk citam transferta saņēmējam.

Valsts budžeta ilgtermiņa saistības — valsts funkciju, valstiski nozīmīgu pasākumu, projektu vai starptautiski uzņemto saistību izpildes nodrošināšanai noslēgtie līgumi, to skaitā līgumi par saņemamiem pakalpojumiem, saskaņā ar kuru noteikumiem budžeta finansēta institūcija veic maksājumus saimnieciskajam gadam sekojošos turpmākajos saimnieciskajos gados.

Valsts parāds — uz valsts budžetu attiecināmo saistību kopējā summa naudas izteiksmē budžetu parāda instrumentu klasifikācijas kategorijās.

Vidēja termiņa valsts budžeta plānošana — process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi vidējam termiņam un nodrošināta šo resursu izlietošana atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm.

Vidējs termiņš — triju gadu periods, ko veido saimnieciskais gads, kuram plāno valsts budžetu, un tam sekojošie divi saimnieciskie gadi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.10.1997., 01.04.1998., 25.11.1999., 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002., 30.10.2003., 20.12.2004., 20.10.2005., 19.12.2006., 08.11.2007., 14.11.2008., 01.12.2009., 20.12.2010., 16.06.2011., 15.12.2011., 15.11.2012., 23.11.2016., 23.11.2017., 03.04.2019., 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

II. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants. Budžets un tā mērķis

(1) Budžets ir līdzeklis valsts politikas realizācijai ar finansiālām metodēm. Budžets ir valdības finansiālās darbības un vadības pamatā.

(2) Budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kādi līdzekļi nepieciešami valdībai, citām valsts institūcijām un pašvaldībām to valsts pienākumu izpildei, kuru finansēšana noteikta ar likumdošanas aktiem, nodrošinot, lai tajā laikposmā, kuram šie līdzekļi paredzēti, izdevumus segtu atbilstoši ieņēmumi. Budžetu izstrādājot, jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt vispārējo ekonomisko līdzsvaru.

2. pants. Finanšu vadība

(1) Finanšu vadība ietver visus budžeta izstrādāšanas un izpildes procesa nodrošināšanai nepieciešamos administratīvos pasākumus, ieskaitot kontroles un atbildības pasākumus. Finanšu vadību īsteno, ievērojot Fiskālās disciplīnas likumā noteiktos fiskālās politikas principus.

(2) Ministru kabinets nodrošina valsts budžeta izstrādāšanu un izpildi, kā arī nosaka pašvaldību un budžeta nefinansētu iestāžu finansiālās darbības kārtību.

(3) Ministru kabinets izdod rīkojumus, instrukcijas un ieteikumus šā likuma detalizētai piemērošanai.

(4) *(Izslēgta ar 20.10.2005. likumu)*

(5) *(Izslēgta ar 08.11.2007. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002., 20.12.2004., 20.10.2005., 08.11.2007., 01.12.2009. un 04.04.2013. likumu, kas stājas spēkā 26.04.2013.)

3. pants. Budžetu iedalījums

(1) Budžetus iedala valsts budžetā un pašvaldību budžetos, no valsts budžeta daļēji finansēto atvasināto publisko personu budžetos un budžeta nefinansēto iestāžu budžetos.

(2) Valsts budžets sastāv no pamatbudžeta, speciālā budžeta, ziedojumiem un dāvinājumiem.

(2¹) Pašvaldību budžeti sastāv no pamatbudžeta, ziedojumiem un dāvinājumiem.

(3) Informatīviem mērķiem veido konsolidēto kopbudžetu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.1998., 01.12.2009., 15.12.2011. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019. Otrās daļas jaunā redakcija un 2.¹ daļa stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 88. punktu)

4. pants. Saimnieciskais gads

Saimnieciskais gads sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī.

5. pants. Valsts budžets

(1) Visi maksājumi, kas saskaņā ar likumu vai citu normatīvo aktu vai līgumu ieskaitāmi valsts budžeta ieņēmumos, ir valsts budžeta līdzekļi, kurus saskaņā ar valsts budžeta likumā noteiktu apropriāciju var apropriēt valsts mērķim.

(2) Valsts budžeta līdzekļi ir arī maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu, kurus katru gadu veic valsts uzņēmumi, kā arī uzņēmējdarbības, kurās ir valsts kapitāla daļa. Ministru kabinets nosaka apmēru un kārtību, kādā maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu tiek veikti un ieskaitīti valsts budžetā.

(3) Valsts budžeta līdzekļus var piešķirt vai saņemt vienīgi ar valsts budžeta likumā paredzētu apropriāciju.

(4) Valsts budžeta izdevumi sastāv no apropriācijām, kas noteiktas konkrētām valsts vajadzībām saskaņā ar valsts budžeta likumu.

(5) Valsts budžeta finansiālā bilance ir valsts budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība. Valsts budžetam ir finansiālais pārpalikums, ja valsts budžeta finansiālā bilance ir pozitīva jeb valsts budžeta ieņēmumi ir lielāki par izdevumiem. Valsts budžetam ir finansiālais deficīts, ja valsts budžeta finansiālā bilance ir negatīva jeb valsts budžeta ieņēmumi ir mazāki par izdevumiem.

(6) Valsts budžeta aizdevumi ir valsts budžeta līdzekļi, kas nodoti juridiskajām personām un rada tiesības rīkoties ar tiem un pienākumu atdot saņemto aizdevumu, kā arī aizdevumi no valsts budžeta pārņemto saistību pildīšanai saskaņā ar izsniegtajiem valsts galvojumiem.

(7) Valsts budžeta aizdevumu atmaksas veido visi atmaksātie aizdevumi.

(8) *(Izslēgta ar 19.12.2006. likumu)*

(9) Ministru kabinets izdod noteikumus par valsts tiešās pārvaldes iestāžu sniegto maksas pakalpojumu cenrāžu apstiprināšanu.

(10) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes plāno, īsteno, uzrauga un uzskaita valsts budžeta programmu (apakšprogrammu) rezultātus un to rādītājus, kā arī sniedz pārskatus par tiem.

(11) Ministru kabinets nosaka tiesu sniegto maksas pakalpojumu veidus, samaksas apmēru un kārtību.

(12) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā plānojami un uzskaitāmi ieņēmumi no valsts budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītie izdevumi, kā arī maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodiku.

(12¹) Nosakot maksas pakalpojuma izcenojumu, ievēro nosacījumu, ka samaksa par pakalpojumu nedrīkst pārsniegt ar pakalpojuma sniegšanu saistītās izmaksas.

(13) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā budžeta finansēta institūcija piedalās Eiropas Savienības un starptautisko institūciju finansēto programmu īstenošanā citā valstī un plāno un uzskaita projekta finansējumu.

(14) Ministru kabinets reglamentē kārtību, kādā valsts budžeta iestādes piešķir valsts budžeta finansējumu privātpersonām valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai un uzrauga piešķirtā finansējuma izlietojumu.

(15) Termins "privātpersona" šā panta četrpadsmitajā daļā ir lietots Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē.

(23.11.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 20.12.2004., 20.10.2005., 19.12.2006., 08.11.2007., 12.06.2009., 20.12.2010., 15.11.2012., 04.04.2013. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

6. pants. Pašvaldību budžeti

(1) Pašvaldību budžeti katram saimnieciskajam gadam ietver visus pašvaldību (pašvaldību institūciju) iekasētos vai saņemtos ieņēmumus un aizņēmumus, kurus pašvaldības apropriē pašvaldību mērķiem. Pašvaldību budžetos ir ieņēmumu daļa, izdevumu daļa un finansēšanas daļa.

(2) Pašvaldības budžetā paredzētos līdzekļus var piešķirt vai pašvaldības institūcijas saņemt atbilstoši domes apstiprinātajā budžetā paredzētajiem mērķiem un apjomam.

(3) Ieņēmumu sadale starp valsts budžetu un pašvaldību budžetiem, kā arī pašvaldībām piešķiramo valsts budžeta dotāciju un teritoriju ekonomisko iespēju izlīdzināšana noteikta likumos, uz kuriem balstās šie ieņēmumi, īpašos likumos vai valsts budžeta likumā.

(4) *(Izslēgta ar 23.11.2000. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 23.11.2000., 31.10.2002., 14.11.2008. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

6.1 pants. Budžeta nefinansētu iestāžu budžeti

(1) Budžeta nefinansētu iestāžu ieņēmumus veido šo iestāžu ieņēmumi par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, dāvinājumi un ziedojumi, kā arī ārvalstu finanšu palīdzība.

(2) Ja, pieņemot likumu vai Ministru kabineta lēmumu, budžeta nefinansētai iestādei tiek noteikts pārvaldes uzdevums, kura finansēšanai nav paredzēti ieņēmumi par sniegtajiem maksas pakalpojumiem vai citi pašu ieņēmumi, šāda uzdevuma izpildes nodrošināšanai budžeta nefinansēta iestāde atbilstoši valsts budžeta likumam var saņemt dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem.

(3) Budžeta nefinansētas iestādes var piedalīties Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektos, nesaņemot valsts budžeta līdzfinansējumu.

(4) Budžeta nefinansētas iestādes drīkst uzņemties ilgtermiņa saistības, ja šīs saistības ir saskaņotas ar ministriju (pārraudzības institūciju). Ilgtermiņa saistību izpildes termiņš nedrīkst pārsniegt 10 gadus, un maksimāli pieļaujamais apmērs ilgtermiņa saistībām, kurām iestāties izpildes termiņš attiecīgajā saimnieciskajā gadā, nedrīkst pārsniegt 20 procentus no plānotajiem budžeta nefinansētas iestādes kārtējā saimnieciskā gada ieņēmumiem.

(5) Budžeta nefinansētu iestāžu kārtējā gada līdzekļu atlikumu var izmantot nākamajā gadā izdevumu finansēšanai.
(01.12.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

7. pants. Pamatbudžets

(1) Pamatbudžets ir budžeta daļa, kas ietver:

- 1) visus valsts vai pašvaldības ieņēmumus, kuri paredzēti izdevumu segšanai, izņemot speciālā budžeta ieņēmumus, dāvinājumus un ziedojumus;
- 2) apropriācijas visiem valsts vai pašvaldības izdevumiem, kurus paredzēts segt no pamatbudžeta līdzekļiem;
- 3) pašvaldību budžetu aizņēmumus un aizņēmumu atmaksu.

(2) Valsts budžeta aizdevumi, valsts budžeta aizdevumu atmaksas, izdevumi valsts vārdā izsniegto galvojuma saistību izpildei, kas sedzamas no valsts budžeta līdzekļiem, attiecināmi tikai uz pamatbudžetu, ja likumā nav noteikts citādi.

(01.04.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 14.11.2008. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019. Grozījums pirmās daļas 1. punktā par vārdu "īpašiem mērķiem iezīmētus" izslēgšanu stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 88. punktu)

8. pants. Speciālais budžets

(1) Speciālais budžets ir valsts sociālajai apdrošināšanai paredzēta valsts budžeta daļa, kas ietver:

- 1) likumā paredzētu valsts budžeta izdevumu segšanu no īpašiem mērķiem iezīmētiem ieņēmumu avotiem;
- 2) (izslēgts no 01.01.2020. ar 03.04.2019. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 88. punktu);
- 3) aizņēmumus no valsts pamatbudžeta un atmaksu valsts pamatbudžetam;
- 3¹) (izslēgts ar 16.06.2011. likumu);
- 4) (izslēgts no 01.01.2020. ar 03.04.2019. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 88. punktu).

(2) (Izslēgta ar 23.11.2000. likumu)

(3) Transferti no pamatbudžeta konta uz speciālā budžeta kontu ir atļauti tikai ar apropriāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 23.11.2000., 19.12.2006., 14.11.2008., 20.12.2010., 16.06.2011. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019. Grozījums par pirmās daļas ievaddaļas papildināšanu pēc vārdiem "Speciālais budžets ir" ar vārdiem "valsts sociālajai apdrošināšanai paredzēta valsts" un par pirmās daļas 2. un 4. punkta izslēgšanu stājas spēkā 01.01.2020. Sk. pārejas noteikumu 88. punktu)

8.1 pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerve

(1) Ilgtermiņa stabilizācijas rezerve ir fiskālās politikas instruments, kura mērķis ir:

- 1) samazināt vispārējos ekonomiskos riskus;
- 2) (izslēgts ar 14.11.2008. likumu);
- 3) izvairīties no sociālekonomiskas krīzes vai mazināt tās ietekmi;
- 4) nodrošināt finanšu līdzekļu pieejamību ārkārtas situācijas gadījumā.

(2) Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves veidošanas un izlietošanas kārtību nosaka Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves likums un Fiskālās disciplīnas likums.

(3) (Izslēgta ar 14.11.2008. likumu)

(08.11.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2008. un 04.04.2013. likumu, kas stājas spēkā 26.04.2013.)

9. pants. Apropriācijas

(1) Valsts budžeta apropriācijas nosaka valsts budžeta likums. Pašvaldību budžetu līdzekļus apropriē šajā likumā un citos likumos noteiktajā kārtībā.

(2) Ikvienš grozījums, kas attiecas uz apropriācijas apjomu, mērķiem vai termiņiem, izdarāms saskaņā ar šā likuma noteikumiem.

(3) Speciālajam budžetam ir apropriācija, kas pieļauj tikai tādus izdevumus, kuri nepārsniedz saimnieciskā gada faktisko ieņēmumu apmērus un līdzekļu atlikumus saimnieciskā gada sākumā un aizņēmumu no valsts pamatbudžeta.

(4) Visas apropriācijas zaudē spēku saimnieciskā gada beigās.

(4¹) Kārtību, kādā izmanto valsts budžeta likumā paredzēto apropriāciju valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla izveidei, uzturēšanai un publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidei, nosaka Ministru kabinets.

(5) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(6) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(7) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(8) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(9) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(10) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(11) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(12) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(13) Finanšu ministram ir tiesības Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, informējot par to Saeimu, veikt šādas apropriāciju pārdales:

1) ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas ietvaros starp programmām, apakšprogrammām un izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām;

2) no atsevišķā budžeta programmā plānotās apropriācijas nesadalītajam finansējumam Eiropas Savienības politiku instrumentiem un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu un pasākumu īstenošanai, kas netiek plānoti ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes budžetā, uz ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm, kā arī apropriācijas no ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm Eiropas Savienības politiku instrumentu un citu ārvalstu finanšu palīdzības projektu un pasākumu īstenošanai uz atsevišķo budžeta programmu, kurā tiek plānotas apropriācijas nesadalītam finansējumam Eiropas Savienības politiku instrumentiem un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu un pasākumu īstenošanai.

(13¹) Finanšu ministram ir tiesības, informējot par to Saeimu, veikt šādas apropriāciju izmaiņas:

1) starp ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm transfertu veikšanai valsts budžeta izpildes procesā, kā arī valsts budžeta saņemamajiem transferiem no pašvaldību budžetiem, no valsts budžeta daļēji finansēto atvasināto publisko personu budžetiem un budžeta nefinansēto iestāžu budžetiem;

2) valsts budžeta iestādēm piešķirto ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu izmantošanai un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu atlikumu saimnieciskā gada sākumā izmantošanai;

3) valsts budžeta iestāžu ieņēmumu par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu izmantošanai;

4) valsts budžeta iestāžu ieņēmumu par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu atlikumu saimnieciskā gada sākumā izmantošanai, ja programmas (vai apakšprogrammas, ja programmā ir apakšprogrammas) ietvaros izmantojamo atlikumu apmēra kopsumma saimnieciskā gada laikā nepārsniedz vienlaikus piecus procentus no programmai (apakšprogrammai) kārtējā gada valsts budžeta likumā plānotajiem kopējiem izdevumiem un vērtību 100 000 *euro*;

5) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras ieņēmumu par valsts fondēto pensiju shēmas administrēšanu atlikumu saimnieciskā gada sākumā izmantošanai.

(13²) Finanšu ministram ir tiesības veikt šā panta trīspadsmitās daļas 1. punktā minētās apropriāciju pārdales starp programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, ievērojot šādus nosacījumus:

1) kopējais pārdales apjoms starp pamatbudžeta programmām (apakšprogrammām) nedrīkst izraisīt katras atsevišķās programmas (apakšprogrammas) palielinājumu, kas vienlaikus pārsniegtu piecus procentus no programmai (apakšprogrammai) apstiprinātās gada apropriācijas apjoma un vērtību 100 000 *euro*;

2) ir pieļaujama tikai tāda apropriācijas pārdales no kapitālajiem izdevumiem uz kārtējiem izdevumiem, kas neietekmē ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei turpmākajiem gadiem noteikto maksimāli pieļaujamo izdevumu apjomu;

3) pārskaitījumi pašvaldībām, valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm tiek nodrošināti tikai ar transfertu starpniecību;

- 4) nav pieļaujama apropriācijas pārdale atbildības palielināšanai, ja tā ietekmē ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei turpmākajiem gadiem noteikto maksimāli pieļaujamo izdevumu apjomu;
- 5) nav pieļaujama apropriācijas pārdale no izdevumiem sociālajiem pabalstiem un pensijām (tai skaitā izdienas pensijām) uz citiem izdevumiem;
- 6) nav pieļaujama apropriācijas pārdale no izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības, Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta projektu un pasākumu īstenošanai uz citiem izdevumiem;
- 7) nav pieļaujamas apropriācijas izmaiņas valsts pamatfunkciju īstenošanai, kas palielina ministrijas kopējo izdevumu apjomu un ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamo apjomu turpmākajiem gadiem;
- 8) nav pieļaujama apropriācijas pārdale starp valsts budžeta likumā kārtējam gadam apstiprināto pamatbudžetu un speciālo budžetu;
- 9) nav pieļaujama apropriācijas pārdale apropriācijas palielināšanai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajam budžetam.

(13³) Šā panta 13.² daļas nosacījumi neattiecas uz:

- 1) apropriācijas pārdali starp programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām budžeta resoram valsts budžeta likumā kārtējam gadam noteiktās pamatbudžeta apropriācijas ietvaros, ja pārdale veikta uz izdevumiem sociālajiem pabalstiem un pensijām (tai skaitā izdienas pensijām);
- 2) apropriācijas pārdali starp programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām budžeta resoram valsts budžeta likumā kārtējam gadam noteiktās pamatbudžeta apropriācijas ietvaros, ja pārdale veikta no izdevumiem sociālajiem pabalstiem, kas budžeta resoram plānoti:
 - a) stipendiju izmaksai valsts akreditētajās profesionālās un augstākās izglītības programmās studējošajiem,
 - b) pabalstu izmaksai sakarā ar amatpersonas (darbinieka) nāvi,
 - c) pabalstu izmaksai darba (dienesta) tiesiskajās attiecībās bijušas amatpersonas (darbinieka) invaliditātes gadījumā vai šā pabalsta daļas izmaksai, ja amatpersonai (darbiniekam) piecu gadu laikā pēc nelaimes gadījuma dienas veselības stāvoklis pasliktinājies un noteikta cita invaliditātes grupa,
 - d) kompensācijām amatpersonas (darbinieka) apbedīšanas izdevumu segšanai, par veselības aprūpes izdevumiem atvaļinātajai lekšlietu ministrijas un leslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi,
 - e) pabalstu izmaksai karavīriem,
 - f) valsts kompensāciju izmaksai personām, kuras Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzītas par cietušajiem;
- 3) apropriācijas pārdali starp programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām budžeta resoram valsts budžeta likumā kārtējam gadam noteiktās apropriācijas ietvaros, ja ir pieņemts Ministru kabineta lēmums par apropriācijas pārdali. Šādu apropriācijas pārdali atļauts veikt, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas nav iebildusi pret apropriācijas pārdali;
- 4) apropriācijas pārdali Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, kā arī Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta pasākumu īstenošanai budžeta resoram valsts budžeta likumā kārtējam gadam noteiktās apropriācijas ietvaros starp programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām;
- 5) apropriācijas pārdali starp Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta pasākumiem;
- 6) šā panta piecpadsmitajā daļā minētajām apropriāciju pārdalēm.

(13⁴) Valsts budžeta likums var ietvert nosacījumus, ko finanšu ministrs ievēro, lemjot par apropriācijas pārdali.

(14) Finanšu ministram ir tiesības palielināt valsts budžeta likumā noteikto apropriāciju, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas ir izskatījusi to un nav iebildusi pret apropriācijas palielinājumu, tikai šādiem mērķiem:

- 1) valsts budžeta iestāžu ieņēmumu par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu atlikumu saimnieciskā gada sākumā izmantošanai, izņemot šā panta 13.¹ daļas 4. punktā noteikto;
- 2) Eiropas Savienības pašu resursu palielināšanai un norēķiniem ar Eiropas Savienību;
- 3) starptautisko tiesu un Satversmes tiesas spriedumu izpildei;
- 4) (*izslēgts ar 06.11.2013. likumu*);
- 5) Eiropas Savienības politiku instrumentu un citas ārvalstu finanšu palīdzības projektu un pasākumu īstenošanai;

- 6) normatīvajos aktos noteikto speciālā budžeta izdevumu segšanai;
 - 7) likumā noteikto garantēto atlīdzību izmaksai Noguldījumu garantiju fondā trūkstošo līdzekļu nodrošināšanai;
 - 8) iemaksām Eiropas Stabilitātes mehānisma reģistrētajā kapitālā, nepārsniedzot kopējo apmaksāto akciju un kopējo pieprasāmo akciju iegādes saistību apjomu, ja par apropriācijas palielināšanu ir pieņemts Ministru kabineta lēmums.
- (15) Finanšu ministram ir tiesības veikt apropriācijas pārdali starp ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm, tai skaitā funkciju pārdales vai strukturālo reformu gadījumos, ja ir pieņemts Ministru kabineta lēmums un Saeima ar atsevišķu lēmumu piekritusi šādai pārdaļei.
- (16) Finanšu ministram ir tiesības palielināt valsts budžeta likumā valsts parāda saistību izpildei noteikto apropriāciju un paplašināt valdības rīcības pieļaujamās robežas, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas nav iebildusi pret apropriācijas palielinājumu un valdības rīcības pieļaujamo robežu paplašināšanu.
- (17) Apropriācijas izmaiņas starp budžeta resoriem tiek nodrošinātas kā transfera pārskaitījums, ja tā rezultātā nemainās izlietojuma mērķis, izņemot apropriācijas pārdali starp budžeta resoru "Valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" un citiem budžeta resoriem un šā panta piecpadsmitajā daļā minēto pārdali.
- (18) Finanšu ministram ir tiesības ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas ietvaros pārdalīt apropriāciju no budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām uz finansēšanas klasifikācijas kategoriju kodiem, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums un apropriācijas pārdalei nav negatīvas ietekmes uz vispārējās valdības budžeta bilanci nominālajā izteiksmē atbilstoši Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas Eiropas Savienībā metodoloģijai.
- (19) Finanšu ministram ir tiesības, informējot par to Saeimu, palielināt ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei, kas ir kapitāla daļu turētāja attiecīgajā kapitālsabiedrībā, apropriāciju finansēšanas klasifikācijas kategoriju kodiem, lai veiktu ieguldījumu valsts izšķirošajā ietekmē esošo kapitālsabiedrību pamatkapitālā svarīgu valstisku funkciju nodrošināšanai vai tautsaimniecības attīstības veicināšanai. Šādu apropriācijas palielināšanu var veikt, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums un apropriācijas palielināšanai nav negatīvas ietekmes uz vispārējās valdības budžeta bilanci nominālajā izteiksmē atbilstoši Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas Eiropas Savienībā metodoloģijai.
- (31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2002., 30.10.2003., 20.12.2004., 19.12.2006., 08.11.2007., 14.11.2008., 12.06.2009., 01.12.2009., 20.12.2010., 16.06.2011., 15.12.2011., 04.04.2013., 06.11.2013., 30.01.2014., 23.11.2017., 03.04.2019., 23.11.2020., 11.11.2021. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)*

9.¹ pants. Apropriācijas rezerve

- (1) Valsts budžeta likumā budžeta programmu "Apropriācijas rezerve" plāno atsevišķi no ministriju vai citu centrālo valsts iestāžu budžetiem. Šajā budžeta programmā plāno līdzekļus projektu uzturēšanas apropriācijas rezervei un neizlietoto asignējumu rezervei, ko ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iepriekš par izmanto Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, ņemot vērā šajā pantā noteikto.
- (2) Finanšu ministram ir tiesības projektu uzturēšanas apropriācijas rezervi pārdalīt ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm sadalījumā pa programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, lai ministrijas un citas centrālās valsts iestādes varētu nodrošināt pabeigto Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu uzturēšanu, ievērojot šādus nosacījumus:
- 1) projekts vai tā posms ir pilnībā pabeigts, nodots ekspluatācijā, par to ir veikts galīgā norēķina maksājums un tas turpmāk finansējams no valsts budžeta līdzekļiem;
 - 2) valsts budžeta likumprojekta uzturēšanai apropriācija nav piešķirta;
 - 3) informācijas un komunikācijas tehnoloģiju projekti tiek uzturēti atbilstoši noslēgtajiem līgumiem, citiem pamatojuma dokumentiem un aprēķiniem par informācijas sistēmām nepieciešamajiem uzturēšanas izdevumiem, pievienojot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinumu.
- (3) Finanšu ministram ir tiesības neizlietoto asignējumu rezervi pārdalīt ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm sadalījumā pa programmām, apakšprogrammām un budžeta izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, ņemot vērā tos attiecīgā budžeta resora iepriekšējā saimnieciskajā gadā neizlietosos asignējumus valsts pamatfunkciju īstenošanai, kuru resurss izdevumu segšanai bija dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, šādās izdevumu kategorijās:
- 1) izdevumi pamatkapitāla veidošanai;
 - 2) izdevumi subsīdijām, dotācijām un starptautiskajai sadarbībai;
 - 3) izdevumi atlīdzībai, precēm un pakalpojumiem;
 - 4) izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta uz valsts speciālo budžetu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras darbības finansēšanai.

(4) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes nepieprasa līdzekļus no neizlietoto asignējumu rezerves par tādiem neizlietotajiem asignējumiem, kuri radušies no vienreizējiem prioritārajiem pasākumiem piešķirtā finansējuma un iepriekšējā saimnieciskajā gadā terminēto vienreizējo pasākumu īstenošanas, kuru mērķis ir sasniegts jau iepriekšējā saimnieciskajā gadā. Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes nepieprasa līdzekļus, un tie netiek pārdalīti tādiem pasākumiem, kuriem ir ietekme uz turpmākajiem saimnieciskajiem gadiem.

(5) Ja no neizlietoto asignejumu rezerves pārdalītos līdzekļus izmanto atlīdzības izdevumu palielināšanai kārtējā saimnieciskajā gadā, palielinājums nepārsniedz piecus procentus no budžeta resoram šajā izdevumu kategorijā apstiprinātās kārtējā saimnieciskā gada aproprācijas apjoma.

(6) Finanšu ministram ir tiesības palielināt valsts budžeta likumā budžeta programmā "Aproprācijas rezerve" noteikto aproprāciju, ņemot vērā šā panta otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā daļā noteikto, ja Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas ir to izskatījusi un nav iebildusi pret aproprācijas palielinājumu.

(7) Valsts budžeta likumā var paredzēt budžeta programmas "Aproprācijas rezerve" izmantošanas noteikumus papildus šajā pantā minētajiem nosacījumiem.

(23.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

10. pants. Grozījumi budžeta ieņēmumos un izdevumos

(1) Par likumprojektiem, kuri paredz budžetā papildu izdevumus vai izmaiņas ieņēmumos un kurus nav iesniedzis Ministru kabinets, finanšu ministrs sniedz atsaukumi ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no attiecīgā likumprojekta saņemšanas.

(2) Ja pēc valsts budžeta likuma stāšanās spēkā Saeima pieņem likumus vai Ministru kabinets — lēmumus, kuri kārtējā saimnieciskajā gadā izraisa pašvaldību budžetu izdevumu palielināšanos vai to ieņēmumu samazināšanos, tad šādos likumos vai lēmumos ir jānorāda, no kādiem valsts budžeta līdzekļiem tiks segts pašvaldību budžetu izdevumu pieaugums vai ieņēmumu samazinājums.

(3) Ja pēc valsts budžeta apstiprināšanas Saeima pieņem likumus vai Ministru kabinets — lēmumus, kuri atļauj samazināt pašvaldību budžetu izdevumus vai palielināt to ieņēmumus, tad šādos līdzekļu pārpalikumus valsts budžeta aproprācijas kārtībā var novirzīt valsts vai pašvaldību vajadzībām.

(4) Ja pašvaldības, pārkāpjot savu kompetenci, pieņem lēmumus, kuru darbības rezultātā samazinās valsts budžeta ieņēmumi vai palielinās izdevumi, tad summas, kas nepieciešamas zaudējumu segšanai, ieskaitāmas no pašvaldību budžetiem valsts budžetā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.10.1997., 19.12.2002. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

11. pants. Klasifikācija

Lai nodrošinātu budžeta līdzekļu izlietošanas kontroli un dotu iespēju veikt nepieciešamo analīzi atbilstoši administratīvajām, funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām, Ministru kabinets nosaka:

1) budžetu (valsts budžeta un pašvaldību budžetu) ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas klasifikāciju;

2) *(zaudējais spēku 01.01.2006.; skat. Pārejas noteikumus);*

3) budžetu parāda instrumentu un institucionālo sektoru klasifikāciju.

(20.12.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

12. pants. Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem

(1) Līdzekļus neparedzētiem gadījumiem un valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem nosaka valsts budžeta likumā atsevišķā budžeta programmā "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", kas plānota atsevišķi no ministriju vai citu centrālo valsts iestāžu budžetiem.

(2) Kārtību, kādā ministrijas, citas centrālās valsts iestādes un pašvaldības sagatavo atsevišķā budžeta programmā "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" paredzēto līdzekļu pieprasījumu, šā pieprasījuma izskatīšanas kārtību, līdzekļu piešķiršanas kritērijus, šo līdzekļu izlietojuma, uzskaites, kontroles un pārskatu sniegšanas kārtību, kā arī īpašus nosacījumus pašvaldībām reglamentē Ministru kabinets.

(3) Finanšu ministram ir tiesības valsts budžeta likumā noteikto aproprāciju līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem pārdalīt ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm atbilstoši lēmumam par līdzekļu piešķiršanu.

(3¹) Finanšu ministram ir tiesības palielināt valsts budžeta likumā noteikto aproprāciju līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem ārkārtas situāciju novēršanai. Aproprācijas palielinājums nedrīkst pārsniegt 0,05 procentus no valsts budžeta likumā noteiktās iekšzemes kopprodukta prognozes apjoma. Aproprāciju minētajam mērķim atļauts palielināt, ja Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas ir to izskatījusi un nav iebildusi pret aproprācijas palielinājumu.

(4) Finanšu ministrs ik ceturksni sniedz pārskatu Saeimai par veikto valsts budžeta likumā noteiktās aproprācijas līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem pārdali.

(14.11.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2009., 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

13. pants. Valsts noslēpumi (slepenie izdevumi)

(1) Noteiktiem nacionālās drošības pasākumiem paredzētos slepenos izdevumus valsts budžeta likumā apstiprina bez izklāsta.

(2) Slepeno izdevumu izklāstu valsts budžetā finanšu ministrs iesniedz speciālai Saeimas komisijai, kas par to sniedz atsevišķu ziņojumu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai pirms valsts budžeta apstiprināšanas, ja vien Saeima nav lēmusi citādi.

(3) *(Izslēgta ar 20.10.2005. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.1998., 19.12.2002., 20.10.2005., 16.06.2011. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

14. pants. Informācijas par budžetu pieejamība

(1) Informācija par valsts budžetu tiek regulāri publicēta pilnīgā visaptverošā un sabiedrībai viegli saprotamā formā. Visi galvenie ziņojumi par valsts budžetu ir sabiedrībai pieejami.

(2) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes mēneša laikā pēc valsts budžeta likuma izsludināšanas publicē valsts pamatbudžetā tām apstiprinātos resursus izdevumu segšanai un izdevumus, kā arī to paskaidrojumus savā tīmekļvietnē. Pašvaldības budžetam jābūt sabiedrībai pieejamam katrā attiecīgajā pašvaldībā.

(3) Lai informētu sabiedrību par iestādes darbības mērķiem un rezultātiem, kā arī par piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietošanu iepriekšējā gadā, ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, visas to padotībā esošās budžeta finansētās institūcijas, budžeta nefinansētās iestādes un pašvaldības līdz pārskata gadam sekojošā gada 1.jūlijam sagatavo gada publiskos pārskatus un mēneša laikā pēc sagatavošanas publicē tos savā tīmekļvietnē. Pašvaldības gada publiskos pārskatus iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai publicēšanai tās tīmekļvietnē. Pašvaldības gada publiskajam pārskatam jābūt sabiedrībai pieejamam katrā attiecīgajā pašvaldībā. Ministru kabinets nosaka gada publiskā pārskata saturu un sagatavošanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 20.12.2004., 20.10.2005., 01.12.2009., 20.12.2010., 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

15. pants. Valsts budžeta izdevumu veikšana, aizdevumu izsniegšana un valsts parāda maksimālais pieaugums, ja nav stājies spēkā valsts budžeta likums

(1) Ja, sākoties saimnieciskajam gadam, nav stājies spēkā valsts budžeta likums, finanšu ministrs apstiprina valsts darbībai nepieciešamos valsts budžeta izdevumus, aizdevumu un aizņēmumu limitus ar noteikumu, ka:

1) izdevumi nepārsniedz valsts budžeta likumā attiecīgajam gadam noteikto maksimāli pieļaujamo valsts budžeta kopējo izdevumu apjomu katrai ministrijai un citai centrālajai valsts iestādei, izdarot šādas korekcijas:

a) netiek apmaksāti pakalpojumi (maksājumu uzdevumi), kas nav sniegti iepriekšējā saimnieciskajā gadā, un netiek veiktas investīcijas, kas nav realizētas iepriekšējā saimnieciskajā gadā,

b) šā likuma 18.¹ panta sestās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 8. punktā minētajās pozīcijās,

c) tiek turpināta iepriekšējā saimnieciskajā gadā uzsākto pasākumu finansēšana,

d) tiek nodrošināta spēkā esošo normatīvo aktu izpilde pensiju, pabalstu un atlīdzības jomā;

2) tiek nodrošināta iepriekšējā saimnieciskā gada valsts budžeta likumā noteikto budžeta politiku un nosacījumu izpilde nemainīgā līmenī, izņemot terminētus pasākumus;

3) lai pašvaldībām būtu nodrošināts stabils to funkciju veikšanai nepieciešamais finansējums, tiek apstiprināta:

a) mērķdotāciju un dotāciju finansējuma sadale,

b) aizņēmumu limits, ievērojot nosacījumu, ka tas tiek paredzēts vienīgi no Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem finansētiem projektiem, kā arī iepriekšējos gados uzsāktiem projektiem, kuriem aizņēmums piešķirts izmantošanai vidēja termiņa budžeta ietvara periodā, un nosacījumu, ka šo aizņēmumu kopējais apjoms nepārsniedz valsts budžeta likumā noteikto līmeni,

c) galvojumu limits, ievērojot nosacījumu, ka tas tiek paredzēts vienīgi no Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem finansētiem projektiem;

4) tiek nodrošināta ārvalstu finanšu palīdzības, Eiropas Savienības politiku instrumentu un valsts budžeta līdzfinansējuma līdzekļu asignešana ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu ietvaros finansētiem jauniem pasākumiem (projektiem);

5) tiek nodrošināti izdevumi valsts parāda saistību izpildei saskaņā ar spēkā esošo līgumu noteikumiem;

6) tiek nodrošināta Eiropas Savienības pašu resursu pārskaitīšana Eiropas Savienības budžetā.

(2) Finanšu ministra apstiprinātos valsts darbībai nepieciešamos valsts budžeta izdevumus, aizdevumu un aizņēmumu limitus Finanšu ministrija piecu darba dienu laikā publicē savā tīmekļvietnē un nosūta Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai.

(3) Finansējumam, kas piešķirts saskaņā ar šo pantu, ir piemērojami likumā noteiktie budžeta izpildes nosacījumi. Pilnvarojumi, kas piešķirti saskaņā ar šā panta pirmo daļu, izbeidzas, stājoties spēkā valsts budžeta likumam, un visi izdevumi no saimnieciskā gada sākuma tiek reģistrēti saskaņā ar jauno valsts budžeta likumu.

(06.12.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

15.¹ pants. Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas funkcionēšana, atspoguļošana valsts budžeta likumā un pašu resursu pārskaitīšana Eiropas Savienības budžetā

(1) Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un apjomu nosaka Eiropas Savienības iestādes atbilstoši Eiropas Savienības tiesību normām. Līguma par Eiropas Savienības darbību 311.pantā noteikto Eiropas Savienības Padomes lēmumu par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu apstiprina Ministru kabinets, ja šis lēmums atbilst Latvijas Republikas nacionālajai pozīcijai. Ja līdz valsts budžeta likumprojekta iesniegšanai Saeimā Eiropas Savienības iestādes vēl nav noteikušas Eiropas Savienības pašu resursu apjomu, valsts budžeta likumā tiek iekļauta Finanšu ministrijas prognoze.

(2) Saeima, pieņemot valsts budžeta likumu, Eiropas Savienības iestāžu noteikto Eiropas Savienības pašu resursu apjomu iekļauj valsts budžeta likumā negrozītā veidā.

(3) Eiropas Savienības pašu resursu pārskaitīšanu Eiropas Savienības budžetā veic Finanšu ministrija atbilstoši Eiropas Komisijas noteiktajai kārtībai.

(4) Eiropas Savienības pašu resursu iemaksu kārtību nosaka Eiropas Savienības iestādes atbilstoši Eiropas Savienības tiesību normām.

(5) Ministru kabinets nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas funkcionēšanas kārtību.

(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2002., 14.11.2008., 15.11.2012., 21.04.2016. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

III. VALSTS BUDŽETA LIKUMPROJEKTA (BUDŽETA LIKUMPROJEKTU PAKETES) SAGATAVOŠANA, IESNIEGŠANA UN PIEŅEMŠANA

(Nodaļas nosaukums 06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

16.pants. Atbildība par valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) sagatavošanu

(1) Finanšu ministrs ir atbildīgs par valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) un tam pievienojamo paskaidrojumu izstrādāšanu.

(1¹) Finanšu ministrijai, pārskatot valsts budžeta izdevumus, kā arī sagatavojot valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi), ir tiesības pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību iestādēm dienesta uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju. Lai nodrošinātu makroekonomiskās attīstības un vispārējās valdības budžetu prognožu izstrādi, ietekmes novērtējumu uz tautsaimniecību, ieņēmumu politikas īstenošanu, kā arī valsts budžeta un pašvaldību budžetu ieņēmumu un izdevumu efektīvas un ekonomiskas izlietošanas kontroli, Finanšu ministrija, sagatavojot valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi), apstrādā nodokļu maksātāju datus, tai skaitā veic nodokļu maksātāju datu profilēšanu, izmantojot nodokļu administrācijas sniegto informāciju.

(2) Finanšu ministrs līdz kārtējā gada 1. martam iesniedz Ministru kabinetam budžeta sagatavošanas grafika projektu.

(15.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2017., 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

16.¹ pants. Vidēja termiņa prioritārie pasākumi

(1) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iesniedz priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem un to īstenošanai nepieciešamo finansējumu (turpmāk — priekšlikumi par prioritārajiem pasākumiem) tikai tad, ja nākamajos saimnieciskajos gados atbilstoši aktuālajām makroekonomiskās attīstības prognozēm būs pieejami līdzekļi prioritāro pasākumu finansēšanai. Ņemot vērā prognozes par pieejamiem līdzekļiem, Ministru kabinets var noteikt prioritāro pasākumu iesniegšanas un izvērtēšanas nosacījumus papildus šā panta otrajā daļā minētajam.

(2) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iesniedz priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem budžeta sagatavošanas grafikā noteiktajā termiņā. Priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem sagatavo, pamatojoties uz Nacionālajā attīstības plānā, Valsts aizsardzības koncepcijā un citos attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, tostarp ņemot vērā nepieciešamību veikt budžeta iestāžu administratīvās spējas stiprināšanas pasākumus.

(3) Saeimai, Valsts prezidenta kancelejai, Augstākajai tiesai, Satversmes tiesai, Tieslietu ministrijai [par rajonu (pilsētu) tiesām, apgabaltiesām un Datu valsts inspekciju], Valsts kontrolei, Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Centrālajai vēlēšanu komisijai, Tiesībsarga birojam, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai, Konkurences padomei un Ģenerālprokuratūrai ir tiesības iesniegt priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem neatkarīgi no šā panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem.

(4) Finanšu ministrs ir atbildīgs par prioritāro pasākumu izvērtēšanas procesa organizēšanu, prioritāro pasākumu izvērtēšanu un par priekšlikumu par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem un resursiem to finansēšanai iesniegšanu Ministru kabinetam.

(23.11.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2019., 10.12.2020., 16.06.2022. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

16.² pants. Vidēja termiņa budžeta ietvara likums

(Izslēgts ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

16.³ pants. Valsts budžeta izdevumu pārskatīšana

(1) Lai efektīvāk un ekonomiskāk īstenotu valsts politiku, kā arī regulāri optimizētu budžeta izdevumus un izvērtētu to atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, Ministru kabinets nodrošina pastāvīgu un sistemātisku valsts budžeta izdevumu pārskatīšanu.

(2) Ministru kabinets pieņem lēmumu par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas tvērumu vienlaikus ar budžeta sagatavošanas grafika apstiprināšanu. Finanšu ministrs budžeta sagatavošanas grafikā noteiktajā termiņā iesniedz Ministru kabinetam valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātus un priekšlikumus par šo rezultātu izmantošanu valsts budžeta likumprojekta izstrādes procesā.

(30.11.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2017. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

17. pants. Budžeta pieprasījumu izstrādāšanas pamatprincipi

(Izslēgts ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

18. pants. Budžeta pieprasījumu izstrādāšana

(1) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes saskaņā ar budžeta sagatavošanas grafiku izstrādā un iesniedz Finanšu ministrijai valsts budžeta pieprasījumus, kas sagatavoti atbilstoši budžeta pieprasījumu izstrādāšanas pamatprincipiem.

(1¹) (Izslēgta ar 06.10.2022. likumu)

(2) Pilnvaras, kas attiecas uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamo apjomu, atspoguļo valsts budžeta likumā atsevišķi no budžeta gada apropriācijām.

(3) Budžeta finansētas institūcijas, kas tieši saņem valsts budžeta dotāciju, izstrādā valsts budžeta pieprasījumu saskaņā ar budžeta pieprasījuma izstrādāšanas pamatprincipiem.

(25.11.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002., 30.10.2003., 20.10.2005., 19.12.2006., 14.11.2008., 15.12.2011., 15.11.2012., 04.04.2013., 23.11.2017. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

18.¹ pants. Valsts budžeta likums

(1) Finanšu ministrs nodrošina, ka katru gadu tiek izstrādāts valsts budžeta likumprojekts, un iesniedz to Ministru kabinetam saskaņā ar budžeta sagatavošanas grafiku.

(2) Valsts budžeta likumā iekļauj nosacījumus nākamā saimnieciskā gada budžetam un vidēja termiņa budžeta ietvaram.

(3) Attiecībā uz vidēja termiņa budžeta ietvaru katram likuma perioda gadam norāda Fiskālās disciplīnas likumā noteiktos rādītājus, kā arī:

1) vidēja termiņa budžeta mērķus un prioritāros attīstības virzienus nacionālajā attīstības plānā un valsts aizsardzības koncepcijā noteikto mērķu sasniegšanai un prioritāšu ieviešanai;

2) valsts budžeta finansiālās bilances apjomu (maksimālo deficīta līmeni vai minimālo pārpalikuma līmeni), izteiktu procentos no attiecīgā gada iekšzemes kopprodukta;

3) maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu kopapjomu;

4) maksimāli pieļaujamo valsts budžeta kopējo izdevumu apjomu katrai ministrijai un citai centrālajai valsts iestādei, kā arī resursus šo izdevumu segšanai.

(4) Ministru kabinets reglamentē kārtību, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citai centrālajai valsts iestādei vidējam termiņam.

(5) Šā panta trešās daļas 4. punktā minētās vērtības valsts budžeta likuma izstrādes procesā attiecībā uz vidēja termiņa budžeta ietvara pirmo un otro tā darbības gadu tiek precizētas atbilstoši šā panta sestās daļas nosacījumiem un ņemot vērā prognozētās izmaiņas makroekonomiskajā situācijā.

(6) Šā panta piektajā daļā minētās vērtības tiek koriģētas par šādām pozīcijām:

1) izmaiņas ieņēmumos un izdevumos saistībā ar Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu finansētiem projektiem, pasākumiem;

2) izmaiņas ieņēmumos no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem un tiem atbilstošajos izdevumos;

3) izmaiņas valsts budžeta procentu izdevumos;

4) izmaiņas kārtējos maksājumos Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai;

5) izmaiņas pamatbudžeta izdevumos sakarā ar aktuālākām valsts sociālo pabalstu un pensiju saņēmēju skaita prognozēm, kā arī ar prognozētajām izdienas pensiju vidējo apmēru izmaiņām;

6) izmaiņas speciālā budžeta izdevumos saistībā ar aktuālām sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmēju skaita un vidēja apmēra prognozēm, kā arī saistībā ar aktuālām vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu prognozēm;

7) izmaiņas uzturēšanas izdevumos, kas rodas no veiktajiem kapitālajiem ieguldījumiem (tai skaitā no Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu ietvaros veiktajām investīcijām) un kas turpmāk finansējami no valsts budžeta līdzekļiem atbilstoši noslēgtajiem līgumiem, citiem pamatojuma dokumentiem vai aprēķiniem;

8) izmaiņas budžeta resora valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomā, ja par to ir pieņemts Ministru kabineta lēmums;

9) viena budžeta resora izdevumu maksimāli pieļaujamā apjoma pieaugums, ja tas segts ar cita budžeta resora maksimāli pieļaujamā izdevumu apjoma samazinājumu.

(7) Attiecībā uz nākamo saimniecisko gadu norāda:

1) valsts budžeta finansiālo bilanci un valsts parāda maksimāli pieļaujamo apjomu saimnieciskā gada beigās, kā arī valsts vārdā izsniegto galvojumu saistību izpildei paredzamo apjomu valsts parādā un no jauna saimnieciskajā gadā izsniedzamo galvojumu apjomus;

2) to līdzekļu apjomus, kas nākamajā saimnieciskajā gadā apropriācijas kārtībā piešķirami katrai izdevumu kategorijai saskaņā ar budžeta klasifikāciju, norādot katras kategorijas līdzekļu izmantošanas mērķi;

3) valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamo apjomu atbilstoši budžeta izdevumu klasifikācijai;

4) noteikumus, kas pievienojami visām vai atsevišķām apropriācijām;

5) ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu kopapjomu ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm;

6) valsts fondēto pensiju shēmas iemaksu likmi un iemaksu summu.

(8) Valsts budžeta likumprojekta paskaidrojumi ietver:

1) Ministru prezidenta ievadziņojumu;

2) finanšu ministra ziņojumu, kurā sniegti galvenie valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojekta paketes) paskaidrojumi;

3) informāciju par valsts budžeta pamatā liktajām prognozēm (esošajiem scenārijiem) par valsts ekonomisko stāvokli;

4) ieņēmumu politikas virzienus, ieņēmumu kopapjomu un struktūru, nodokļu atvieglojumu (atlaizu) ietekmi uz nākamajiem gadiem un nodokļu parādu summas;

5) informāciju par izdevumu politikas virzieniem, izdevumu kopapjomu un struktūru;

6) informāciju par valsts budžeta plānoto investīciju kopapjomu procentu izteiksmē no iekšzemes kopprodukta, galvenajiem plānotajiem valsts budžeta investīciju virzieniem kārtējā saimnieciskajā gadā, to mērķiem un sagaidāmajiem rezultātiem;

7) informāciju par konsolidētā kopbudžeta prognozi;

8) valsts parāda un galvojumu finansiālo saistību kopsavilkumu attiecībā uz kārtējo saimniecisko gadu un vidējam termiņam, šajos aprēķinos norādot valdības rīcības pieļaujamās robežas, lai segtu izdevumus, kas var rasties, pildot uz valsts budžetu attiecināmās parāda saistības, un valsts budžeta aizdevumu un atmaksu apjomus saskaņā ar iepriekšējos saimnieciskajos gados noslēgtajiem līgumiem un Ministru kabineta atbalstītajām programmām;

9) informāciju par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda apmēru un aprēķiniem;

10) informāciju par Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Tieslietu padomes, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Centrālās vēlēšanu komisijas, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Ģenerālprokuratūras, Datu valsts inspekcijas un Konkurences padomes rakstveidā iesniegtajiem viedokļiem par attiecīgo iestāžu budžeta projektiem, šā likuma 20. panta 4.¹ daļā minēto Ministru kabineta sēdes protokolu, kā arī saskaņā ar likumā "Par tiesu varu" noteikto kārtību sniegto Tieslietu padomes viedokli, ja tāds ir iesniegts Ministru kabinetam;

11) Fiskālās disciplīnas likumā noteikto informāciju.

(9) Izstrādājot valsts budžeta likumprojektu vai izdarot grozījumus valsts budžeta likumā, rīkojamas Ministru kabineta pilnvarota pārstāvja un Latvijas Pašvaldību savienības sarunas par pašvaldību intereses skarošiem ar likumprojektu saistītiem jautājumiem. Sarunu rezultātus noformē protokola veidā un pievieno likumprojektam, to virzot uz Saeimu.

(10) Līdz ar valsts budžeta likuma spēkā stāšanos iepriekšējā valsts budžeta likuma normas par vidēja termiņa ietvaru, kuras attiecas uz otro un trešo tā darbības gadu, netiek piemērotas.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

19. pants. Budžeta pieprasījumu iekļaušana valsts budžeta likumprojektā

(1) (Izslēgta ar 19.12.2006. likumu)

(2) Finanšu ministrs nodrošina valsts budžeta likumprojekta izstrādāšanu, pamatojoties uz budžeta pieprasījumiem, kas iesniegti atbilstoši šā likuma noteikumiem.

(3) Finanšu ministrs jebkurā valsts budžeta likumprojekta izskatīšanas stadijā līdz tā iesniegšanai Ministru kabinetam var pieprasīt nepieciešamo papildu informāciju, izteikt savu viedokli, pievienot nepieciešamos atzinumus, kā arī atsevišķu revīziju rezultātus, lai izvērtētu atbilstību paredzētajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Pamatojoties uz šāda izvērtējuma rezultātiem un sniegto informāciju, finanšu ministrs pieņem lēmumu par budžeta pieprasījumu iekļaušanu valsts budžeta likumprojektā.

(4) Saeimas budžeta pieprasījums budžeta pieprasījumu izskatīšanas procesā līdz budžeta likumprojekta iesniegšanai Saeimā bez pieprasījuma iesniedzēja piekrišanas nav grozāms.

(5) Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Centrālās vēlēšanu komisijas, Tiesībsarga biroja un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas budžeta pieprasījumi līdz budžeta likumprojekta iesniegšanai Ministru kabinetam bez pieprasījuma iesniedzēja piekrišanas nav grozāmi. Ja Ministru kabinets groza budžeta pieprasījumu bez iesniedzēja piekrišanas, lēmuma pamatojumā norādāms, kā finansējuma samazinājums ietekmēs normatīvajos aktos noteiktās attiecīgo iestāžu darbības nodrošināšanu.

(6) Rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu, prokuratūras iestāžu, Datu valsts inspekcijas un Konkurences padomes budžeta pieprasījumi līdz budžeta likumprojekta iesniegšanai Ministru kabinetam bez pieprasījuma iesniedzēja piekrišanas nav grozāmi. Ja Ministru kabinets groza budžeta pieprasījumu bez iesniedzēja piekrišanas, lēmuma pamatojumā norādāms, kā finansējuma samazinājums ietekmēs normatīvajos aktos noteiktās attiecīgo iestāžu darbības nodrošināšanu. Rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu un Datu valsts inspekcijas iesniegtos budžeta pieprasījumus apkopo un Finanšu ministrijai nodod Tieslietu ministrija, bet prokuratūras iestāžu iesniegtos budžeta pieprasījumus apkopo un tālāk nodod Ģenerālprokuratūra. Konkurences padomes iesniegtos budžeta pieprasījumus apkopo un Finanšu ministrijai nodod Ekonomikas ministrija.

(7) Ministru kabinetam ir tiesības iekļaut valsts budžetā bez budžeta pieprasījuma līdzekļus neparedzētiem gadījumiem, apropriācijas rezervei un nesadalītajam finansējumam Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu un pasākumu īstenošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 25.11.1999., 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002., 19.12.2006., 20.12.2010., 14.07.2011., 15.12.2011., 04.04.2013., 23.11.2017., 03.04.2019., 10.12.2020., 16.06.2022. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

19.¹ pants. Valsts vārdā sniegto galvojumu iekļaušana valsts budžeta likumprojektā

Kārtību, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj valsts budžeta likumprojektā pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem, nosaka Ministru kabinets.

(01.12.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

19.² pants. Valsts aizdevumu iekļaušana valsts budžeta likumprojektā

Kārtību, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj valsts budžeta likumprojektā valsts aizdevumu pieprasījumus, nosaka Ministru kabinets.

(15.12.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

19.³ pants. Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms

(1) Ministru kabinets izveido efektīvu, pārskatāmu un pareizas finanšu pārvaldības principiem atbilstošu uzraudzības kārtību Eiropas Savienības budžeta programmas Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai, lai veicinātu Eiropas Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, stiprinot dalībvalstu noturības un pielāgošanās spējas nolūkā mazināt Covid-19 krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi, un atbalstītu pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, veicinātu Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmes potenciālu un darba vietu radīšanu, kā arī Eiropas Savienības 2030. gadam izvirzīto klimata mērķu sasniegšanu un 2050. gadam izvirzīto klimata neitralitātes mērķu sasniegšanu un saņemtu Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējumu gan grantu, gan aizdevumu veidā Latvijā.

(2) Ministru kabinets nosaka Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma ieviešanas un nacionālā ekonomikas atveseļošanas un noturības plāna īstenošanas un uzraudzības kārtību un nepieciešamās informācijas sistēmas izveides un izmantošanas kārtību, kā arī šā mehānisma ieviešanā iesaistīto institūciju tiesības pieprasīt un saņemt tiešu pieeju datiem valsts informācijas sistēmās tādā apjomā, kāds nepieciešams un kādā to paredz Ministru kabinets attiecīgo pienākumu izpildei.

(23.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021. Panta stājas spēkā vienlaikus ar Eiropas Komisijas tiesību aktu, ar kuru izveido Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānismu. Sk. pārejas noteikumu 90. punktu)

20. pants. Valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) izskatīšana Ministru kabinetā

(1) *(Izslēgta ar 15.11.2012. likumu)*

(2) *(Izslēgta ar 15.11.2012. likumu)*

(3) Finanšu ministrs iesniedz Ministru kabinetam valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi) un tā paskaidrojumu.

(4) Jautājumus, kas nav atrisināti valsts budžeta pieprasījumu izskatīšanas procesā, ministriju un citu centrālo valsts iestāžu vadītāji var nodot izlemšanai Ministru kabinetam.

(4¹) Ministru kabinets uzklauša Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Tieslietu padomes, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Centrālās vēlēšanu komisijas, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Konkurences padomes, Ģenerālprokuratūras un Datu valsts inspekcijas viedokli par attiecīgo iestāžu budžeta projektiem, nodrošinot minēto iestāžu viedokļa un Ministru kabineta lēmuma pamatojuma iekļaušanu Ministru kabineta sēdes protokolā.

(5) Ministru kabinets lemj par valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) iesniegšanu Saeimā.

(6) *(Izslēgta ar 15.12.2011. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.10.1997., 23.11.2000., 19.12.2002., 19.12.2006., 14.11.2008., 14.07.2011., 15.12.2011., 15.11.2012., 03.04.2019., 10.12.2020., 16.06.2022. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

21. pants. Valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) un grozījumu valsts budžeta likumā iesniegšana

(1) Ministru kabinets līdz attiecīgā gada 15.oktobrim iesniedz Saeimai valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi) nākamajam saimnieciskajam gadam, priekšlikumus par grozījumiem likumos, lai tie atbilstu budžeta pieprasījumiem, un valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) paskaidrojumus.

(2) *(Izslēgta ar 06.10.2022. likumu)*

(3) Saeimas vēlēšanu gadā valsts budžeta likuma (budžeta likumprojektu paketes) projekts iesniedzams Saeimai ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc tam, kad jaunievēlētā Saeima izteikusi Ministru kabinetam savu uzticību.

(4) Ministru kabinets iesniedz Saeimai pieņemšanai grozījumus valsts budžeta likumā kārtējam saimnieciskajam gadam, priekšlikumus par grozījumiem likumos, lai tie atbilstu grozījumiem valsts budžeta likumā un grozījumu valsts budžeta likumā paskaidrojumu.

(5) Grozījumu valsts budžeta likumā paskaidrojums ietver:

- 1) informāciju par izmaiņām ieņēmumu politikas virzienos, ieņēmumu apmērā un struktūrā;
- 2) informāciju par izmaiņām izdevumu politikas virzienos, izdevumu apmērā un struktūrā;
- 3) ar jauniem pasākumiem saistīto izdevumu pamatojumu;
- 4) informāciju par izmaiņām valsts budžeta aizdevumos un aizdevumu atmaksās;
- 5) informāciju par izmaiņām ārvalstu finanšu palīdzības apjomos;

6) šā likuma 18.¹ panta astotās daļas 10. punktā minēto informāciju, ja grozījumi valsts budžeta likumā paredz izmaiņas Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu, prokuratūras iestāžu un Datu valsts inspekcijas, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Centrālās vēlēšanu komisijas, Tiesībsarga biroja un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, kā arī Konkurences padomes izdevumos.

(6) Aproprācijas, kas paredzētas valsts budžeta finansējumam Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanai, grozījumos valsts budžeta likumā drīkst pārdalīt citiem mērķiem tikai ar Ministru kabineta lēmumu, kas pieņemts pirms grozījumu projekta izskatīšanas. Minētais nosacījums attiecas uz grozījumu projekta izstrādāšanas kārtību Ministru kabinetā.

(01.04.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 23.11.2000., 19.12.2002., 19.12.2006., 08.11.2007., 14.11.2008., 01.12.2009., 14.07.2011., 15.12.2011., 04.04.2013., 30.11.2015., 03.04.2019., 23.11.2020., 10.12.2020., 16.06.2022. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

22. pants. Valsts budžeta likuma pieņemšana

(1) Ministru kabineta iesniegto valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi) Saeima pārbauda un apstiprina likumdošanas kārtībā.

(2) *(Izslēgta ar 06.10.2022. likumu)*

(3) Uz valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) izskatīšanu attiecas šā likuma 10.panta pirmajā daļā paredzētie noteikumi.

(4) Saeimas apstiprināto valsts budžeta likumu (budžeta likumu paketi) izsludina Satversmē noteiktajā kārtībā.

(5) *(Izslēgta ar 15.12.2011. likumu)*

(01.10.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.1998., 25.11.1999., 23.11.2000., 19.12.2002., 19.12.2006., 14.11.2008., 15.12.2011. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

IV. BUDŽETA IZPILDE

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

23. pants. Valsts kase

Valsts kase ir Finanšu ministrijas padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas no valsts budžeta asignē un veic maksājumus noteiktiem mērķiem, veic valsts budžeta izpildes un uzskaites, valsts parāda vadības un normatīvajos aktos noteiktās Eiropas Savienības politiku instrumentu maksājumu iestādes funkcijas, kā arī citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

24. pants. Izdevumi, kurus paredz likums

(1) Valsts budžeta izpildītāji var izdarīt valsts budžeta izdevumus vai uzņemties īstermiņa saistības tikai to finansēšanas plānos noteikto asignējumu ietvaros, kurus izsniedz Valsts kase.

(1¹) Latvijas Republikas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības var veikt valsts budžeta izdevumus vai uzņemties īstermiņa saistības no pārstāvniecības valstī kredītiestādē atvērtajā kontā saņemtajiem ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem atbilstoši valsts budžeta likumā noteiktajai apdrošināšanai.

(2) Valsts kase piešķir asignējumus izdevumiem saskaņā ar valsts budžeta likumā noteikto apdrošināšanu un nodrošina to izpildi Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Budžeta izpildītāji sagatavo un apstiprina valsts budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmes, nodrošinot valsts budžeta līdzekļu efektīvu un racionālu izlietojumu atbilstoši paredzētajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

(3) Budžeta iestādes var uzņemties valsts budžeta ilgtermiņa saistības, nepārsniedzot saimnieciskā gada valsts budžeta likumā noteiktos valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamus apjomus. Budžeta iestādes var uzņemties papildu valsts budžeta ilgtermiņa saistības vienīgi Eiropas Savienības politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētos projektos un pasākumos, ja pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums.

(4) (Izslēgta ar 14.11.2008. likumu.)

(25.11.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 31.10.2002., 19.12.2002., 20.12.2004., 20.10.2005., 19.12.2006., 14.11.2008., 15.11.2012., 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

25. pants. Ieņēmumu un izdevumu kontrole

(1) Valsts kase, sadarbojoties ar Valsts ieņēmumu dienestu, seko tam, lai visi ieņēmumi, kas pienākas valsts budžetam, tiktu saņemti laikā un attiecīgajā apjomā, un nodrošina to, lai valsts budžeta izdevumi tiktu izdarīti saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem. Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes nodrošina ieņēmumu par veikto darbību ieskaitīšanu pamatbudžeta ieņēmumu kontos valsts budžeta likumā plānotajā apjomā.

(1¹) Kārtību, kādā veidā veicami maksājumi valsts budžetā, kā arī kārtību, kādā maksājumi atzīstami par saņemtiem valsts budžetā, un prasības tiešsaistes maksājumu pakalpojumu izmantošanai norēķinos ar valsts budžetu nosaka Ministru kabinets.

(1²) (Punkts stājas spēkā 01.01.2024. un iekļauts likuma redakcijā uz 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 101. punktu)

(2) (Izslēgta ar 28.05.2009. likumu)

(2¹) (Izslēgta ar 28.05.2009. likumu)

(2²) Finanšu ministram ir tiesības dot rīkojumu Valsts kasei noteiktam periodam aizkavēt vai samazināt asignējumus, ja šāda darbība nav pretrunā ar Satversmi, likumiem un Ministru kabineta noteikumiem un pastāv vismaz viens no šīs daļas 1.punktā minētajiem nosacījumiem un 2.punktā minētais nosacījums:

1) ja triju mēnešu periodā valsts budžeta nodokļu un nenodokļu faktiskie ieņēmumi attiecībā pret attiecīgajā periodā paredzētajiem ieņēmumiem samazinās vairāk nekā par 0,5 procentiem no valsts budžeta likumā noteiktās iekšzemes kopprodukta prognozes vai faktiskais uzkrātais valsts budžeta finansiālais deficīts triju mēnešu periodā pārsniedz attiecīgajam periodam paredzēto valsts budžeta finansiālo deficītu vairāk nekā par 0,5 procentiem no valsts budžeta likumā noteiktās iekšzemes kopprodukta prognozes, vai Valsts kases budžeta kontos nav pietiekama līdzekļu apjoma, lai segtu nākamajam mēnesim plānotās maksājumu saistības;

2) ja finanšu ministrs ir saņēmis rakstveida ziņojumu par šīs daļas 1.punktā minētā nosacījuma iestāšanos.

(2³) Valsts kase saskaņā ar šā panta 2.² daļā minēto rīkojumu, ievērojot tajā minētos nosacījumus, nosaka asignējumu aizkavēšanu vai samazināšanu noteiktam periodam un nekavējoties informē par to ministrijas un citas centrālās valsts iestādes.

(2⁴) Finanšu ministrs informē Ministru kabinetu un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju septiņu darba dienu laikā par šā panta 2.² daļā minēto rīkojumu. Ministru kabinets lemj par asignējumu aizkavēšanu vai samazināšanu un, ja nepieciešams, izdara grozījumus Ministru kabineta noteikumos vai lemj par attiecīgu likumprojektu iesniegšanu Saeimai.

(2⁵) Šā panta 2.² un 2.⁴ daļā paredzēto asignējumu aizkavēšanu vai samazināšanu var noteikt kopumā uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

(2⁶) Ja nepieciešams asignējumu aizkavēšanu vai samazināšanu noteikt ilgāk par trim mēnešiem, Ministru kabinets mēneša laikā iesniedz grozījumus valsts budžeta likumā un likumprojektus, kuri nosaka vai groza valsts budžetu.

(2⁷) Aizkavēt vai samazināt asignējumu šā likuma 19.panta piektajā un sestajā daļā minētajām institūcijām finanšu ministrs ir tiesīgs tikai pēc tam, kad saņemta attiecīgās institūcijas piekrišana.

(2⁸) Aizkavēt vai samazināt asignējumu Saeimai Ministru kabinets ir tiesīgs tikai pēc tam, kad saņemta Saeimas Prezidija piekrišana.

(2⁹) Ministru kabinetam ir tiesības noteikt valsts un pašvaldību budžeta plānošanas un izpildes papildu nosacījumus, lai nodrošinātu makroekonomisko procesu izraisīto paaugstināto fiskālo, ekonomisko un sociālo risku ietekmes mazināšanas un novēršanas pasākumus un nodrošinātu starptautiskajās saistībās noteikto fiskālo kritēriju izpildi. Šīs tiesības Ministru kabinets drīkst izmantot ar nosacījumu, ka Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija triju darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas brīža nav iebildusi pret papildu nosacījumu noteikšanu.

(3) *(Izslēgta ar 25.11.1999. likumu)*

(4) Speciālā budžeta asignējumus Valsts kase izdara tā, lai kopējie izdevumi šā budžeta mērķiem nebūtu lielāki par līdzekļiem, kas šiem mērķiem saņemti speciālajā budžetā, un par naudas līdzekļu atlikumu saimnieciskā gada sākumā un aizņēmumu no valsts pamatbudžeta.

(5) Finanšu ministrijai ir tiesības veikt pārbaudes no valsts budžeta un pašvaldību budžetiem finansētu institūciju budžeta plānošanas, uzskaites un pārskatu sniegšanas jomā.

(6) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes nodrošina to, ka ieņēmumi par valsts nodevu un citi nenodokļu ieņēmumi no valsts institūciju veiktās darbības tiek ieskaitīti pamatbudžeta ieņēmumu kontos valsts budžeta likumā plānotajā apjomā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 25.11.1999., 31.10.2002., 19.12.2002., 19.12.2006., 14.11.2008., 21.05.2009., 12.06.2009., 01.12.2009., 20.12.2010., 16.06.2011., 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022. 1.² daļa stājas spēkā 01.01.2024. un iekļauta likuma redakcijā uz 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 101. punktu)

26. pants. Apropriāciju grozījumi

(1) Valsts budžeta apropriācijas, arī to apjomus, mērķus un termiņus, var grozīt tikai tad, ja tas noteikts valsts budžeta likumā un šā likuma 9. un 9.¹ pantā noteiktajos gadījumos.

(2) Izdevumus mērķiem, kas nav iekļauti pieņemtajā apropriācijā, var izdarīt vienīgi tad, ja tiek pieņemts likums par apropriācijas grozīšanu. Priekšlikumi par apropriāciju grozīšanu šādiem mērķiem iesniedzami un izskatāmi kārtībā, kāda noteikta budžeta pieprasījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 31.10.2002., 19.12.2006. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

27. pants. Kontu atvēršana, slēgšana un maksājumu izpilde

(1) Valsts budžeta iestādes un budžeta nefinansētās iestādes atver kontus tikai Valsts kasē. Budžeta finansētās institūcijas, izņemot valsts budžeta iestādes un budžeta nefinansētās iestādes, valsts budžeta līdzekļu saņemšanai, izdevumu veikšanai, kā arī deleģēto valsts pārvaldes izdevumu izpildei var atvērt kontus Valsts kasē, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Valsts aizdevuma saņemšanai, izdevumu veikšanai un atmaksai aizņēmējs kontu atver tikai Valsts kasē, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(1¹) Latvijas Republikas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības valsts budžeta līdzekļu saņemšanai un no tiem finansēto izdevumu veikšanai var atvērt kontu kredītiestādē pārstāvniecības valstī. Gada beigās kontā, kas atvērts kredītiestādē pārstāvniecības valstī, esošo līdzekļu atlikumu, kas radies no ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, var izmantot nākamajā saimnieciskajā gadā atbilstoši valsts budžeta likumā noteiktajai apropriācijai.

(2) Valsts kase katru gadu 31.decembrī slēdz visus atbilstoši kārtējā saimnieciskā gada valsts budžeta likumam atvērtos valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta kontus. Budžeta konti, kas atvērti ziedojumu un dāvinājumu uzskaitē, deponēto līdzekļu konti un norēķinu konti tiek slēgti saskaņā ar budžeta finansētās institūcijas iesniegumu.

(2¹) Gada beigās valsts pamatbudžeta kontos esošo līdzekļu atlikumu, kas radies no ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, saņemtajiem transferta pārskaitījumiem no valsts budžeta iestāžu ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem vai saņemtajiem transferta pārskaitījumiem no valsts pamatbudžeta ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, Valsts kase ieskaita nākamajam saimnieciskajam gadam atvērtajos kontos un to var izmantot nākamajā saimnieciskajā gadā atbilstoši finansēšanas plānā piešķirtajiem asignējumiem.

(2²) Gada beigās valsts speciālā budžeta kontos esošo līdzekļu atlikumu Valsts kase ieskaita nākamajam saimnieciskajam gadam atvērtajos speciālā budžeta kontos, un to var izmantot nākamajā saimnieciskajā gadā atbilstoši finansēšanas plānā piešķirtajiem asignējumiem.

(2³) Gada beigās budžeta kontos, kas atvērti ziedojumu un dāvinājumu uzskaitē, deponēto līdzekļu kontos un norēķinu kontos esošais līdzekļu atlikums paliek budžeta finansētu institūciju rīcībā, un to var izlietot nākamajā gadā izdevumu finansēšanai, ja likumā nav noteikts citādi.

(3) *(Izslēgta ar 14.11.2008. likumu)*

(4) Pašvaldības var atvērt norēķinu kontus Valsts kasē naudas līdzekļiem, kuri nav saņemti no valsts budžeta.

(5) Ministru kabinets nosaka maksājumu pakalpojumu veidus un kārtību, kādā Valsts kase nodrošina to sniegšanu budžeta finansētām institūcijām, pašvaldībām, budžeta nefinansētām iestādēm, zvērīnātiem tiesu izpildītājiem un kapitālsabiedrībām, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa.

(6) Kārtību, kādā nodrošina informācijas apriti, izmantojot Valsts kases nodrošinātos e-pakalpojumus, nosaka Ministru kabinets.

(7) Valsts budžeta iestādes atlīdzības izmaksu un iestāžu komandējumu izdevumu samaksu veic, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus, uz kontu Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī. Ārlietu ministrija atlīdzības izmaksu un iestāžu komandējumu izdevumu samaksu, kā arī samaksu ārvalstīs izveidoto vēlēšanu iecirkņu komisiju locekļiem, aizsardzības atašējiem un militārajiem pārstāvjiem var veikt, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus uz kontu kredītiestādē ārvalstīs vai — gadījumos, kad bezskaidras naudas norēķini ārvalstīs nav iespējami, — izmantojot skaidras naudas norēķinus.

(23.11.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 19.12.2002., 30.10.2003., 20.12.2004., 08.11.2007., 14.11.2008., 01.12.2009., 16.06.2011., 15.12.2011., 15.11.2012., 23.11.2016., 23.11.2017., 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

28.pants. Latvijas Stabilitātes programma

(1) Ministru kabinets saskaņā ar Padomes 1997.gada 7.jūlija regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu līdz kārtējā gada 15.aprīlim iesniedz Saeimai Latvijas Stabilitātes programmu.

(2) Finanšu ministrs Saeimas sēdē ziņo par Latvijas Stabilitātes programmu, ziņojumā ietverot informāciju par makroekonomiskās attīstības scenāriju, fiskālās politikas stratēģiju un fiskālās politikas vidēja termiņa mērķiem, kā arī par iespējamiem valsts budžeta prioritārajiem attīstības virzieniem.

(30.11.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

28.¹ pants. Sadarbība ar Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju

Finanšu ministrs informē Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju valsts budžeta likumprojekta vai tā grozījumu izstrādes procesa laikā par valsts budžeta plānošanas gaitu, kā arī ne retāk kā reizi ceturksnī — par valsts budžeta izpildes gaitu.

(12.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

28.² pants. Ziņojums par veiktajiem krāpšanas apkarošanas un Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības pasākumiem

(1) Valsts pārvaldes iestādes, kas nodrošina vadošās iestādes funkciju veikšanu vai nacionālās atbildīgās iestādes pienākumu izpildi, līdz kārtējā gada 1. februārim iesniedz Finanšu ministrijai kā Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sekretariātam kopsavilkumu par iepriekšējā kalendāra gadā konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem to administrēto Eiropas Savienības politiku instrumentu ietvaros.

(2) Ģenerālprokuratūra, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, Valsts policija un Valsts ieņēmumu dienests līdz kārtējā gada 1. februārim iesniedz Finanšu ministrijai kā Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sekretariātam informāciju par iepriekšējā kalendāra gadā saņemtajiem iesniegumiem par iespējamām krāpnieciskām vai citām nelikumīgām darbībām Eiropas Savienības politiku instrumentu ietvaros.

(3) Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs līdz kārtējā gada 1. februārim sagatavo un iesniedz Finanšu ministrijai kā Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sekretariātam statistisko pārskatu par kriminālprocesiem par Eiropas Savienības fondu vai citu ārvalstu finanšu instrumentu apdraudējumiem.

(4) Finanšu ministrija divu mēnešu laikā pēc tam, kad normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikta saskaņošana ar Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomi un citām iestādēm, kuras sniegušas informāciju saskaņā ar šā panta pirmo, otro un trešo daļu, iesniedz Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu par veiktajiem krāpšanas apkarošanas un Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības pasākumiem.

(30.11.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

V. UZSKAITE UN FINANŠU PĀRSKATI

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

29. pants. Uzskaitē

(1) Valsts kase kārtē valsts budžeta finanšu uzskaiti.

(2) Valsts ieņēmumu dienests kārtē tā administrēto nodokļu, nodevu un citu šā dienesta administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaiti.

(3) Ministru kabinets nosaka grāmatvedības uzskaites kārtību:

1) budžeta iestādēm, no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm;

2) Valsts kasei — papildus šīs daļas 1. punktā minētajam — arī valsts budžeta finanšu uzskaitē;

3) Valsts ieņēmumu dienestam — papildus šīs daļas 1. punktā minētajam — arī šā dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaitē.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 74. punktu)

30. pants. Pārskati un ziņojumi Valsts kasei

(1) Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes sagatavo gada pārskatu. Papildus šīs daļas pirmajā teikumā minētajam Valsts kase sagatavo arī ikgadējo pārskatu par valsts budžeta finanšu uzskaiti un Valsts ieņēmumu dienests — arī ikgadējo pārskatu par šā dienesta administrētiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem.

(1¹) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā:

- 1) budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes sagatavo gada pārskatu;
- 2) Valsts kase — papildus šīs daļas 1. punktā minētajam — sagatavo arī ikgadējo pārskatu par valsts budžeta finanšu uzskaiti;
- 3) Valsts ieņēmumu dienests — papildus šīs daļas 1. punktā minētajam — sagatavo arī ikgadējo pārskatu par šā dienesta administrētiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem.

(2) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(3) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, kā arī pašvaldības gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu iesniedz Valsts kasei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. aprīlim saskaņā ar normatīvajos aktos par gada pārskatiem noteikto kārtību. Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, kā arī pašvaldības gada pārskatam vai konsolidētajam gada pārskatam pievieno Valsts kontroles atzinumu vai zvērināta revidenta vai zvērinātu revidentu komercsabiedrības ziņojumu, ievērojot iestādes darbību regulējošos normatīvajos aktos ietvertos norādījumus par gada pārskata revīziju.

(3¹) Valsts kase ikgadējo pārskatu par valsts budžeta finanšu uzskaiti sagatavo līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. aprīlim.

(3²) Valsts ieņēmumu dienests ikgadējo pārskatu par šā dienesta administrētiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem sagatavo un iesniedz Valsts kasei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. aprīlim.

(4) Ministru kabinets nosaka kārtību un apjomu, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, kā arī pašvaldības apkopo to kapitālsabiedrību finanšu pārskatus un finanšu informāciju, kurās valsts un pašvaldības ir kapitāla daļu turētājas, un kārtību, kādā attiecīgos finanšu pārskatus un finanšu informāciju iesniedz Valsts kasei. Ministru kabinets nosaka kapitālsabiedrības, par kurām apkopo attiecīgos finanšu pārskatus un finanšu informāciju.

(5) Šā panta noteikumi neattiecas uz Saeimu, kuras saimniecība tiek pārbaudīta Saeimas kārtības rullī noteiktajā kārtībā.

(6) Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes sagatavo un iesniedz Valsts kasei mēneša pārskatu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apjomā.

(7) Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes sagatavo un iesniedz Valsts kasei ceturkšņa pārskatu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apjomā.

(8) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, kā arī pašvaldības konsolidēto mēneša un ceturkšņa pārskatu iesniedz Valsts kasei Ministru kabineta noteiktajā termiņā.

(9) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iesniedz Valsts kasei konsolidētos pārskatus par to padotībā esošām no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm.

(10) Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes, reorganizējot vai izbeidzot savu darbību, sagatavo un iesniedz iestādes darbības slēguma pārskatu saskaņā ar normatīvajos aktos par gada pārskatiem noteikto kārtību.

(11) Reorganizējot, kā arī izbeidzot ministrijas vai centrālās valsts iestādes darbību, normatīvajos aktos noteiktā atbildīgā institūcija iesniedz attiecīgo darbības slēguma pārskatu Valsts kasei un Valsts kontrolei triju mēnešu laikā no attiecīgās ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes reorganizācijas vai darbības izbeigšanas datuma.

(12) Reorganizējot pašvaldību, normatīvajos aktos noteiktā atbildīgā institūcija triju mēnešu laikā no attiecīgās pašvaldības reorganizācijas datuma iesniedz Valsts kasei attiecīgo darbības slēguma pārskatu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 25.11.1999., 31.10.2002., 19.12.2002., 20.12.2004., 20.10.2005., 14.11.2008., 01.12.2009., 20.12.2010., 15.12.2011., 15.11.2012., 23.11.2017. un 03.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Trešās, 3.¹ un 3.² daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2023. Sk. pārejas noteikumu 93., 94. un 95. punktu)

30.¹ pants. Informatīvie ziņojumi Ministru kabinetam

(Izslēgts ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2015.)

31. pants. Konsolidētais saimnieciskā gada pārskats

(1) Ministru kabinets konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu kopā ar Valsts kontroles atzinumu iesniedz Saeimai līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. septembrim.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Finanšu ministrija sagatavo un iesniedz konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu.

(3) Valsts ieņēmumu dienests līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1.novembrim sagatavo informāciju par valsts un pašvaldību nodokļu un nodevu ieņēmumiem, nodokļu parādiem, kā arī nesaņemtajām nodokļu summām, kas izveidojušās nodokļu maksātājiem likumos noteikto nodokļu atvieglojumu piemērošanas rezultātā, un iesniedz minēto informāciju Finanšu ministrijai publicēšanai savā tīmekļvietnē.

(4) *(Izslēgta ar 15.12.2011. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 23.11.2000., 19.12.2002., 20.10.2005., 19.12.2006., 14.11.2008., 01.12.2009., 20.12.2010., 15.12.2011., 23.11.2020. un 03.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Panta nosaukuma, pirmās un otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2023. Sk. pārejas noteikumu 93., 96. un 97. punktu)

32. pants. Valsts kontroles veiktā revīzija

(1) Finanšu ministrs konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu iesniedz Valsts kontrolei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. jūnijam.

(1¹) Valsts kontrole atzinumu par konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu iesniedz finanšu ministram līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. augustam.

(2) Finanšu ministrs konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu kopā ar Valsts kontroles atzinumu iesniedz Ministru kabinetam līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 15. augustam.

(3) Ministru kabinets izvērtē Valsts kontroles veiktās revīzijas ieteikumus un, ja nepieciešams, lemj par tālāko rīcību to ieviešanā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 25.11.1999., 31.10.2002., 19.12.2002., 15.12.2011., 15.11.2012. un 03.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Pirmās, 1.¹ un otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2023. Sk. pārejas noteikumu 93., 94. un 96. punktu)

32.¹ pants. Valsts kontroles veiktā revīzija Saeimas vēlēšanu gadā

(1) Saeimas vēlēšanu gadā Valsts kontrole atzinumu par konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu iesniedz finanšu ministram līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 15. oktobrim.

(2) Saeimas vēlēšanu gadā finanšu ministrs konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu kopā ar Valsts kontroles atzinumu iesniedz Ministru kabinetam līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. novembrim.

(3) Saeimas vēlēšanu gadā Ministru kabinets konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu kopā ar Valsts kontroles atzinumu iesniedz jaunievēlētajai Saeimai līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 15. novembrim.

(03.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021. Panta stājas spēkā 01.01.2022. Sk. pārejas noteikumu 94. punktu)

VI. BANKU LIETAS UN IEGULDĪJUMI

(Nodaļas nosaukums 31.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

33. pants. Valsts kases budžeta konti banku iestādēs

(1) Valsts kase rīko visus valsts budžeta līdzekļu kontus bankās, un tos sauc par Valsts kases budžeta kontiem. Uz naudas līdzekļiem, kas atrodas Valsts kases budžeta kontos, nevar vērst piedziņu, un šie konti nav apķīlājami.

(2) Finanšu ministrs var pilnvarot Valsts kasi vai citu juridisko personu atvērt un izmantot kontus vai arī atvērt kontus līdzekļiem, kas tiek ieskaitīti Valsts kases budžeta kontos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2002. un 15.12.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

34. pants. Valsts budžeta naudas līdzekļu ieguldīšana

(1) Finanšu ministrs naudas vadības ietvaros var ieguldīt Valsts kases budžeta kontos esošos līdzekļus fiksēta ienākuma vērtspapīru vai noguldījumu veidā, likvidēt šādus ieguldījumus, lai nodrošinātu valsts budžeta izpildi, kā arī izmantot naudas vadības ietvaros atvasinātos finanšu instrumentus, arī tādus atvasinātos finanšu instrumentus, kas paredz finanšu nodrošinājumu, tai skaitā garantijas depozītu pieņemšanu vai izvietošanu. Ieguldījumus noguldījumu, fiksēta ienākuma vērtspapīru vai citu aktīvu veidā šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu īstenošanai finanšu ministrs ir tiesīgs veikt tikai saskaņā ar Ministru kabineta lēmumu.

(2) Budžeta izpildītājiem attiecībā uz speciālo budžetu un ārvalstu finanšu palīdzību ir tiesības noslēgt vienošanos ar Valsts kasi par speciālā budžeta un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu atlikuma ieguldīšanu noguldījumu veidā. Speciālā budžeta līdzekļu noguldījumiem Valsts kase piemēro procentu likmi atbilstoši finanšu tirgus resursu izmaksām.

(3) Valsts kasei ir tiesības noslēgt vienošanos ar pašvaldībām, no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām, kapitālsabiedrībām, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa, un budžeta nefinansētām iestādēm par naudas līdzekļu, kuri nav saņemti no valsts budžeta, ieguldīšanu.

(4) *(Izslēgta ar 06.10.2022. likumu)*

(14.11.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009., 01.12.2009., 20.12.2010., 16.06.2011., 15.12.2011., 30.11.2015., 23.11.2016. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2023.)

34.¹ pants. Valsts budžeta naudas līdzekļu ieguldīšanas īpašie nosacījumi

(1) Valsts budžeta naudas līdzekļu ieguldīšana finanšu sektorā, kā arī valsts izšķirošajā ietekmē esošajās kapitālsabiedrībās tiek veikta saskaņā ar valsts budžeta likumu, izņemot šā likuma 9. panta deviņpadsmitajā daļā un šā panta otrajā daļā noteikto gadījumu.

(2) Finanšu ministrs, pamatojoties uz Ministru kabineta lēmumu, šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai ir tiesīgs veikt valsts budžeta likumā neparedzētus ieguldījumus finanšu sektorā, kā arī valsts izšķirošajā ietekmē esošajās kapitālsabiedrībās. Šīs tiesības finanšu ministrs drīkst izmantot, ja ir ievēroti abi šādi nosacījumi:

1) ieguldījumu kopējais apjoms saimnieciskā gada laikā nepārsniedz divus procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā;

2) Saeima ar atsevišķu lēmumu piekritusi konkrētam ieguldījumam.

(17.11.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

VII. AIZŅĒMUMI UN AIZDEVUMI**35. pants. Aizņēmumu ierobežojumi**

(1) Finanšu ministrs valsts vārdā var ņemt aizņēmumus valsts budžeta likumā atļautajos apmēros vai, ja nav stājies spēkā valsts budžeta likums, šā likuma 15. pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajos apmēros. Aizņēmumu līdzekļi ir valsts budžeta līdzekļi, kas tiek izlietoti tikai apropriācijas kārtībā. Finanšu ministrs valsts vārdā var ņemt aizņēmumus tikai valsts budžeta finansiālā deficīta finansēšanai un valsts parāda refinansēšanai, kā arī citiem mērķiem, ja tie noteikti valsts budžeta likumā.

(2) Finanšu ministrs ekonomijas un efektivitātes labad var izraudzīties aizdevēju, aizņēmuma veidu un valūtu.

(2¹) Aizņēmumu, kura apjoms saimnieciskā gada laikā pārsniedz 20 procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā, kā arī aizņēmumu, kura saņemšana un nosacījumi atzīstami par svarīgu un nozīmīgu valsts un sabiedrības dzīves jautājumu un skar nodokļu politikas īstenošanu, sociālās aizsardzības sistēmu vai citu likumdošanas ceļā izšķiramu jautājumu, finanšu ministrs valsts vārdā var ņemt tikai pēc tam, kad:

1) Ministru prezidents vai finanšu ministrs par attiecīgo aizņēmumu ir sniedzis ziņojumu Saeimas sēdē;

2) ir pieņemts un stājies spēkā likums par attiecīgo aizņēmumu.

(2²) Šā panta 2.¹ daļā minētajā Ministru prezidenta vai finanšu ministra ziņojumā par attiecīgo aizņēmumu ir īpaši pamatojama aizņēmuma nepieciešamība, norādāms tā apmērs, izmantošanas mērķis, termiņš, atmaksas grafiks, kā arī valdības iecerētā rīcība aizņēmuma nosacījumu un tā atmaksas izpildei.

(3) Aizņēmumus var ņemt Latvijā vai ārvalstīs, izlaižot vērtspapīrus, noslēdzot aizņēmuma līgumus vai izmantojot citus aizņēmuma līdzekļus. Ministru kabinets apstiprina valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumus.

(4) Valsts budžeta likums nosaka valsts parāda maksimāli pieļaujamo apjomu saimnieciskā gada beigās, ņemot vērā Valsts kases administrētajiem aizņēmumiem un valsts parāda vērtspapīriem piesaistītos finanšu risku vadības mērķiem noslēgtos atvasināto finanšu instrumentu darījumus, un valdības rīcības pieļaujamās robežas. Šīs robežas tiek noteiktas *euro* atbilstoši valūtu maiņas kursiem, ko piemēro, sagatavojot valsts budžeta likumprojektu.

(5) Finanšu ministrs, pamatojoties uz Ministru kabineta lēmumu, ir tiesīgs, nepiemērojot šā panta pirmās un ceturtās daļas nosacījumus, lemt par vērtspapīru izlaišanu vai izdot pieprasījumu naudas līdzekļu saņemšanai atbilstoši aizņēmuma līgumiem šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai. Šīs tiesības finanšu ministrs drīkst izmantot, ja ievēroti abi šādi nosacījumi:

1) šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai paredzamo izlaižamo vērtspapīru nominālvērtība un atbilstoši aizņēmumu līgumiem pieprasāmo naudas līdzekļu kopējais apjoms saimnieciskā gada laikā nepārsniedz 20 procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā;

2) Saeima ar atsevišķu lēmumu ir piekritusi vērtspapīru izlaišanai vai pieprasījuma izdošanai naudas līdzekļu saņemšanai.

(6) (Izslēgta ar 20.12.2010. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 25.11.1999., 31.10.2002., 19.12.2002., 20.12.2004., 19.12.2006., 14.11.2008., 28.10.2010., 20.12.2010., 15.12.2011., 19.09.2013., 30.11.2015., 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

36. pants. Aizņēmuma vai aizdevuma pilnvarojums

(1) Valsts aizņēmumu vai aizdevumu lietas, darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem, arī tādiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kas paredz finanšu nodrošinājumu, tai skaitā garantijas depozītu pieņemšanu vai izvietošanu, kā arī citus darījumus valsts parāda vadības ietvaros saskaņā ar valsts budžeta likumu, ārvalstu finanšu institūciju aizdevuma līgumu nosacījumiem, kā arī pamatojoties uz finanšu tirgus resursu izmaksām, kārtoti finanšu ministrs. Finanšu ministrs:

- 1) pārstāv valsti visos aizņēmuma, aizdevuma un aizdevuma nodrošinājuma līgumos vai pilnvaro citu personu parakstīt šos līgumus;
 - 2) pilnvaro atbildīgo institūciju glabāt dokumentu oriģinālus un visu valsts vārdā noslēgto aizņēmuma un aizdevuma līgumu un valsts vārdā sniegto galvojumu reģistrus, kā arī neparedzētu apstākļu radīto parādu saistību reģistrus;
 - 3) (*izslēgts ar 20.12.2004. likumu*);
 - 4) periodiski dara zināmus sabiedrībai valsts vārdā noslēgto līgumu noteikumus attiecībā uz aizņēmumiem naudas vai kapitāla tirgū;
 - 5) saskaņā ar Ministru kabineta noteikto kārtību dzēš valsts aizdevumus;
 - 6) izsniedz valsts aizdevumus pašvaldību budžeta un finanšu vadības, kā arī pašvaldību finanšu stabilizācijas procesa nodrošināšanai, speciālā budžeta izdevumu segšanai, investīcijām, komercdarbības atbalsta programmu īstenošanai, Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošanai, kurināmā iegādes nodrošināšanai, kā arī nosaka valsts aizdevumu un atmaksu sarakstu.
- (2) Valsts budžeta iestādēm un budžeta nefinansētām iestādēm nav tiesību slēgt finanšu līzingu līgumus un ņemt aizņēmumus.
- (3) Valsts budžeta izpildītāji attiecībā uz speciālo budžetu var ņemt valsts aizdevumu, ja valsts aizdevuma piešķiršanas dienā šā speciālā budžeta līdzekļu atlikums nav ieguldīts noguldījuma veidā Valsts kasē un tas tiek ņemts:
- 1) īstermiņā finanšu vadības nodrošināšanai, nodrošinot atmaksu tā saimnieciskā gada ietvaros, kurā tas ņemts;
 - 2) ilgtermiņā speciālā budžeta izdevumu segšanai.
- (3¹) Īstermiņa valsts aizdevumu finanšu vadības nodrošināšanai atmaksā tā saimnieciskā gada ietvaros, kurā tika ņemts aizdevums. Īstermiņa aizdevums kurināmā iegādes nodrošināšanai atmaksājams viena kalendāra gada laikā no aizdevuma līguma noslēgšanas dienas.
- (3²) Valsts aizdevumus var izsniegt triju gadu laikā no aizdevuma līguma noslēgšanas dienas.
- (3³) Šā panta 3.² daļa netiek piemērota valsts atbalsta programmām, par kuru īstenošanu ir pieņemts Ministru kabineta lēmums.
- (4) Valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.
- (5) Valsts aizdevumus var izsniegt pašvaldībām, speciālā budžeta izpildītājiem, kapitālsabiedrībām, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 procentus, un vairāku pašvaldību veidotām kapitālsabiedrībām, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65 procentus, kā arī tiem zinātniskajiem institūtiem un augstskolām, kam ir noteikts atvasinātas publiskas personas statuss.
- (5¹) (*Zaudējusi spēku ar 01.01.2013. Sk. Pārejas noteikumu 53. punktu*)
- (5²) Pašvaldībām, lai nodrošinātu likumā "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" noteikto pasākumu izpildi, ir tiesības izsniegt aizdevumus no ienākumiem, kas gūti pašvaldību īpašuma objektu privatizācijas rezultātā.
- (5³) Valsts aizdevumus var izsniegt ostu pārvaldēm Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošanai.
- (5⁴) Finanšu ministrs neizsniedz valsts aizdevumu, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
- 1) šā panta piektajā un 5.³ daļā minētais valsts aizdevuma pretendents atbilstoši Komisijas 2014. gada 17. jūnija regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (turpmāk — regula Nr. 651/2014) 2. panta 18. punktam ir kvalificējams kā grūtībās nonācis, izņemot gadījumus, kad tam tiek sniegta glābšanas vai pārstrukturēšanas, vai pagaidu pārstrukturēšanas atbalsts atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem komercdarbības atbalsta jomā;
 - 2) par kapitālsabiedrības, kurā pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 procentus, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurā pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65 procentus, saistībām, kas izriet no valsts aizdevuma, nav sniegta pašvaldības vai vairāku pašvaldību galvojums 100 procentu apmērā no valsts aizdevuma apmēra;
 - 3) kapitālsabiedrībai, kurā valsts daļa pamatkapitālā pārsniedz 50 procentus, zinātniskajam institūtam un augstskolai, kam ir noteikts atvasinātas publiskas personas statuss, ostas pārvaldei ir:
 - a) paaugstināts valsts aizdevuma atmaksas risks,
 - b) vidējs valsts aizdevuma atmaksas risks, izņemot gadījumus, kad ir augstas likviditātes nodrošinājums vai kad valsts aizdevumu plānots izmantot, lai īstenotu Eiropas Savienības fonda vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētu projektu, un kā nodrošinājums tiek sniegts aktīvu kopums,
 - c) vidēji zems valsts aizdevuma atmaksas risks, izņemot gadījumus, kad kā nodrošinājums tiek sniegts aktīvu kopums.

(6) Finanšu ministrs, pamatojoties uz Ministru kabineta lēmumu, ir tiesīgs, nepiemērojot šā panta pirmās, ceturtās un piektās daļas nosacījumus, lemt par valsts aizdevumu sniegšanu šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai, kā arī valsts aizdevumu sniegšanu likumā noteiktās garantētās atlīdzības izmaksai Noguldījumu garantiju fondā trūkstāso līdzekļu nodrošināšanai. Šīs tiesības finanšu ministrs drīkst izmantot, ja ievēroti abi šādi nosacījumi:

1) šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai vai likumā noteiktās garantētās atlīdzības izmaksas nodrošināšanai no Noguldījumu garantiju fonda paredzamo valsts aizdevumu kopējais apjoms saimnieciskā gada laikā nepārsniedz 10 procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā;

2) Saeima ar atsevišķu lēmumu ir piekritusi valsts aizdevumu sniegšanai.

(7) Ja šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai vai likumā noteiktās garantētās atlīdzības izmaksas nodrošināšanai no Noguldījumu garantiju fonda paredzamo valsts aizdevumu kopējais apjoms saimnieciskā gada laikā pārsniedz 10 procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā, Ministru kabinets iesniedz grozījumus valsts budžeta likumā.

(7¹) Ministru kabinets ar atsevišķu lēmumu var uzdot finanšu ministram izsniegt valsts aizdevumu, ja ir spēkā šā panta 5.⁴ daļas 2. vai 3. punktā minētie nosacījumi, vai arī nozīmīgām investīcijām valsts stratēģiskā mērķa sasniegšanai. Valsts aizdevuma izsniegšana un apkalpošana tiek veikta saskaņā ar Ministru kabineta lēmumu. Šīs tiesības finanšu ministrs drīkst izmantot, ja Saeima ar atsevišķu lēmumu ir piekritusi valsts aizdevuma sniegšanai.

(8) *(Izslēgta ar 30.11.2015. likumu)*

(9) Finanšu ministrs ir tiesīgs Latvijas Republikas vārdā slēgt aizdevuma finansējuma līgumu starp Latvijas Republiku kā aizdevēju un Vienotā neregulējuma valdi kā aizņēmēju un izsniegt valsts aizdevumu, nepārsniedzot likumā noteikto aizdevuma apmēru, lai nepieciešamības gadījumā nodrošinātu priekšfinansējumu kredītiestāžu neregulējumam.

(10) Ja šā likuma 41. panta 2.¹ daļā noteiktajā termiņā nav apstiprināts gadskārtējais pašvaldības budžets, finanšu ministram ir tiesības apturēt valsts budžeta aizdevuma izmaksu pašvaldībai līdz gadskārtējā pašvaldības budžeta apstiprināšanai.

(23.11.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 19.12.2002., 20.12.2004., 20.10.2005., 19.12.2006., 08.11.2007., 14.11.2008., 12.06.2009., 01.12.2009., 20.12.2010., 15.12.2011., 04.04.2013., 19.09.2013., 30.11.2015., 21.01.2016., 03.04.2019., 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

36.¹ pants. Valsts aizdevuma atmaksa

Naudas līdzekļus valsts aizdevuma saistību izpildei saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem Valsts kase ietur no aizņēmēja konta, kas atvērts Valsts kasē saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmo daļu.

(23.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 92. punktu)

37.pants. Galvojumi

(1) Galvojumus valsts vārdā ir tiesības sniegt:

1) par saistībām, kuras investīciju veikšanai uzņemas kapitālsabiedrība, kurā valsts daļa pamatkapitālā pārsniedz 50 procentus un kura atbilstoši institucionālo sektoru klasifikācijai ietverta nefinanšu komersantu sektorā;

2) par saistībām, kas uzņemtas, lai nodrošinātu finansējumu ar normatīvajiem aktiem apstiprinātajām komercdarbības atbalsta programmām;

3) studiju un studējošo kredīvēšanas nodrošināšanai.

(2) Galvojumu nesniedz, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) valsts galvotā aizdevuma pretendents atbilstoši regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktam kvalificējams kā grūtībās nonācis, izņemot gadījumus, kad tam tiek sniegta glābšanas vai pārstrukturēšanas, vai pagaidu pārstrukturēšanas atbalsts atbilstoši Eiropas Savienības aktiem komercdarbības atbalsta jomā;

2) galvojuma pretendents, par kura saistībām jau iepriekš bija valsts vārdā sniegts galvojums vai valsts aizdevums, ir pārkāpis noteikto galvojumu vai valsts aizdevumu sniegšanas un uzraudzības kārtību;

3) galvojuma pretendents ir:

a) paaugstināts valsts galvotā aizdevuma atmaksas risks,

b) vidējs valsts galvotā aizdevuma atmaksas risks, izņemot gadījumus, kad ir augstas likviditātes nodrošinājums vai kad valsts galvoto aizdevumu plānots izmantot, lai īstenotu Eiropas Savienības fonda vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētu projektu, un kā nodrošinājums tiek sniegts aktīvu kopums,

c) vidēji zems valsts galvotā aizdevuma atmaksas risks, izņemot gadījumus, kad kā nodrošinājums tiek sniegts aktīvu kopums;

- 4) galvojuma pretendents līdz kārtējā saimnieciskā gada 1. novembrim nav iesniedzis visus galvojuma saņemšanai nepieciešamos dokumentus un pieprasīto papildu informāciju vai iesniegtā informācija ir nepilnīga vai nekorekta.
- (3) Lēmumu par galvojumu sniegšanu vai nesniegšanu valsts vārdā saskaņā ar valsts budžeta likumu pieņem Ministru kabinets.
- (4) Ja Ministru kabinets pieņem lēmumu par šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minēto valsts budžeta likumā iekļauto galvojumu sniegšanu, finanšu ministrs sniedz galvojumus atbilstoši Ministru kabineta pilnvarojumam.
- (5) Šā panta pirmās daļas 3.punktā minētos galvojumus, kuri iekļauti valsts budžeta likumā, finanšu ministrs sniedz bez atsevišķa Ministru kabineta lēmuma.
- (6) Galvojumu sniegšanas un uzraudzības kārtību nosaka Ministru kabinets.
- (7) Ja tiek pārkreditēts jau izsniegtais aizdevums, par kuru valsts vārdā sniegts galvojums, un galvojuma apjoms nepaliekas, valsts vārdā sniegto galvojumu valsts budžeta likumā neiekļauj.
- (8) Izdevumus, kas rodas sakarā ar valsts vārdā sniegto galvojumu saistību izpildi, attiecina uz valsts parāda saistībām.
- (9) Finanšu ministrs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir tiesīgs, nepiemērojot šā panta pirmās, otrās, trešās, ceturrtās, piektās un sestās daļas nosacījumus, lemt par galvojuma sniegšanu šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai. Šīs tiesības finanšu ministrs drīkst izmantot, ja ievēroti abi šādi nosacījumi:
- 1) šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai paredzamo galvojumu kopējais apjoms saimnieciskā gada laikā nepārsniedz 10 procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā;
 - 2) Saeima ar atsevišķu lēmumu ir piekritusi galvojuma sniegšanai.
- (10) Ja šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai paredzamo galvojumu kopējais apjoms saimnieciskā gada laikā pārsniedz 10 procentus no valsts budžeta likumā noteiktā iekšzemes kopprodukta apjoma saimnieciskajā gadā, Ministru kabinets iesniedz grozījumus valsts budžeta likumā.
- (06.11.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)*

37.¹ pants. Atzinums par aizņēmuma vai aizdevuma un galvojuma līguma tiesiskumu un saistošo raksturu

Atzinumu par finanšu ministra valsts vārdā noslēgtā vai valsts vārdā slēgtā paredzētā aizņēmuma vai aizdevuma un galvojuma līguma noslēgšanas un līgumā vai līguma projektā ietvertu noteikumu tiesiskumu un saistošo raksturu pēc finanšu ministra lūguma sniedz tieslietu ministrs.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

38. pants. Aizņēmuma noteikumu nemainība

- (1) Valdība nevar vienpusēji mainīt aizņēmuma līguma noteikumus un saistības attiecībā uz neatmaksātu aizņēmumu.
- (2) Šā panta pirmajā daļā teiktais neizslēdz valdībai iespēju piedāvāt aizņēmuma saistību parādzīmju pirmstermiņa izpirkšanu, ja attiecīgie līgumi šādu izpirkšanu atļauj.

39.pants. Valsts parāda saistību izpilde

Izdevumi valsts parāda saistību izpildei izdarāmi saskaņā ar līgumu noteikumiem neatkarīgi no valsts budžetā šim mērķim paredzētā līdzekļu apjoma un noteiktajām valdības rīcības pieļaujamām robežām. Ja finanšu ministrs konstatē, ka izdevumi valsts parāda saistību izpildei pārsniedz valsts budžetā šim mērķim paredzēto līdzekļu apjomu, viņš saskaņā ar šā likuma 9.panta sešpadsmito daļu palielina valsts budžeta likumā valsts parāda saistību izpildei noteikto apropriāciju un paplašina valdības rīcības pieļaujamās robežas.

(06.11.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

40. pants. Aizdevumi pašvaldībām

(Izslēgts ar 23.11.2000. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2001.)

VIII. NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FIŅANSĒTU ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU, BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU UN PAŠVALDĪBU BUDŽETU TIESĪBAS UN PROCEDŪRAS

(Nodaļas nosaukums 01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

41. pants. Budžeta tiesības

- (1) No valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un pašvaldībām ir tiesības patstāvīgi veidot un apstiprināt savus budžetus.

(1¹) Budžeta nefinansētu iestāžu nākamā gada budžetu projektus apstiprināšanai Ministru kabinetā iesniedz ministrijas (pārraudzības institūcijas) līdz kārtējā gada 1.septembrim, un Ministru kabinets tos apstiprina līdz kārtējā gada 15.septembrim.

(1²) Budžeta nefinansētu iestāžu veiktos budžetu grozījumus apstiprināšanai Ministru kabinetā iesniedz ministrijas (pārraudzības institūcijas).

(2) Pašvaldību budžetiem ir jāatspoguļo pašvaldību administratīvās struktūras un jāatbilst šā likuma 11.pantā noteiktajām prasībām.

(2¹) Gadskārtējam pašvaldības budžetam jābūt apstiprinātam pašvaldības domē ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc valsts budžeta likuma izsludināšanas.

(3) Pašvaldību budžeta tiesības un ietvarus (apjomus) nosaka īpaši likumi.

(4) Ja pašvaldības darbojas kā valsts pārstāvji, valsts pilnībā sedz to izdevumus. Pēc valsts budžeta pieņemšanas finanšu saistības pašvaldību budžetiem nedrīkst uzlikt, ja nav norādīti līdzekļu avoti, kurus valsts piešķirusi šo saistību izpildei.

(5) Pašvaldībām ir tiesības ņemt aizņēmumus un sniegt galvojumus tikai valsts budžeta likumā paredzētajos kopējo pieļaujamo palielinājumu apjomos. Ja noteiktais pašvaldību aizņēmumu vai galvojumu kopējais palielinājums ir nepietiekams, lai pašvaldības nodrošinātu finansējumu Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu un investīciju projektu īstenošanai, finanšu ministrs par radušos situāciju nekavējoties informē Ministru kabinetu un Saeimu. Finanšu ministrs ir tiesīgs palielināt pašvaldību aizņēmumu vai galvojumu kopējo palielinājumu, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Saeimā nav iebildusi pret to. Pašvaldību aizņēmumu saņemšana un galvojumu sniegšana notiek Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(6) *(Izslēgta ar 23.11.2017. likumu)*

(7) *(Izslēgta ar 23.11.2020. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.1998., 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002., 08.11.2007., 14.11.2008., 12.06.2009., 01.12.2009., 04.04.2013., 23.11.2017., 23.11.2020. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

41.¹ pants. Pašvaldības budžeta izdevumu veikšana, ja līdz saimnieciskā gada sākumam nav stājies spēkā gadskārtējais pašvaldības budžets

(1) Ja, sākoties saimnieciskajam gadam, nav stājies spēkā gadskārtējais pašvaldības budžets, pašvaldības domes noteiktajā kārtībā apstiprina pašvaldības darbībai nepieciešamos budžeta izdevumus ar noteikumu, ka:

1) tie nepārsniedz pašvaldības iepriekšējā saimnieciskā gada faktiskos izdevumus, izdarot šādas korekcijas:

a) netiek apmaksāti pakalpojumi (maksājumu uzdevumi), kas nav sniegti iepriekšējā saimnieciskajā gadā, un netiek veiktas investīcijas, kas nav realizētas iepriekšējā saimnieciskajā gadā,

b) tiek turpināta iepriekšējā saimnieciskajā gadā uzsākto pasākumu finansēšana,

c) tiek nodrošināta spēkā esošo normatīvo aktu izpilde;

2) tiek nodrošināta iepriekšējā saimnieciskā gada pašvaldības budžetā noteikto budžeta politiku un nosacījumu izpilde nemainīgā līmenī, izņemot terminētus pasākumus;

3) tiek nodrošināta Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošana;

4) tiek ņemtas vērā saimnieciskajam gadam apstiprinātās valsts budžeta mērķdotācijas un dotācijas;

5) tiek paredzēts finansējums pašvaldības uzņemto saistību izpildei;

6) netiek uzņemtas jaunas aizņēmuma un galvojuma saistības, izņemot saistības šā panta pirmās daļas 3. punktā minēto projektu īstenošanai.

(2) Finansējumam, kas piešķirts saskaņā ar šo pantu, ir piemērojami šajā likumā noteiktie budžeta izpildes nosacījumi. Pilnvarojumi, kas piešķirti saskaņā ar šā panta pirmo daļu, izbeidzas, stājoties spēkā gadskārtējam pašvaldības budžetam, kuru noformē un apstiprina kā pašvaldības saistošos noteikumus, un visi izdevumi no saimnieciskā gada sākuma tiek reģistrēti saskaņā ar jauno gadskārtējo pašvaldības budžetu.

(23.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

42. pants. Pašvaldību tiesības uz ieņēmumiem

(1) Pašvaldībām ir tiesības uz budžeta ieņēmumiem saskaņā ar likumiem, lai nodrošinātu pastāvīgu un drošu, makroekonomiskās stabilitātes prasībām atbilstošu ieņēmumu bāzi.

(2) Pašvaldībām ir tiesības uzlikt pašvaldību nodevas likumos noteiktajā kārtībā un apmēros.

43. pants. No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu, budžeta nefinansētu iestāžu un pašvaldību finanšu uzskaitē

(1) Ministru kabinets nosaka pašvaldībām vienotu budžeta ieņēmumu, izdevumu, finansēšanas un parādu uzskaites klasifikāciju, kā arī izvirza noteikumus budžeta pārskatu sastādīšanai.

(2) Visas pašvaldību finansiālās darbības atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem tiek reģistrētas oficiālajā pašvaldību finanšu uzskaitē. Sastādāmie pārskati tiek iesniegti likumos un Ministru kabineta noteikumos paredzētajā kārtībā.

(3) No valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes nodrošina, ka to budžets un visu darījumu uzskaitē atbilst šā likuma 11.pantā noteiktajām klasifikācijām.

(25.11.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2002., 20.12.2004., 14.11.2008. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

44. pants. Dotācijas un mērķdotācijas pašvaldību budžetiem

(1) Pašvaldību budžetiem piešķiramo valsts budžeta dotāciju un mērķdotāciju struktūru nosaka īpaši likumi.

(2) Pašvaldību budžetiem piešķiramās valsts budžeta dotācijas, mērķdotācijas un transferti no valsts budžeta tiek noteikti valsts budžeta likumā.

(3) Dotācijas, arī ar vispārējo finansiālo palīdzību saistītās dotācijas un mērķdotācijas, ar valsts budžeta likumu var piešķirt tādu pasākumu veikšanai, kuros valstij un pašvaldībām ir kopējas intereses.

(4) Ja pēc valsts budžeta un pašvaldību budžetu apstiprināšanas Saeima pieņem likumus vai Ministru kabinets — lēmumus, kuri atļauj samazināt pašvaldību budžetu izdevumus vai palielināt to ieņēmumus, tad var tikt izdarīti grozījumi pašvaldībām piešķirto dotāciju vai mērķdotāciju apmēros.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 23.11.2000., 14.11.2008. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

45. pants. Pašvaldību aizņēmumi

(1) Lai saglabātu vispārējo ekonomisko līdzsvaru un nodrošinātu vienotu valsts finansiālo politiku, valsts budžeta likumā atsevišķi tiek noteikti pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kopējā palielinājuma apjomi.

(2) Pašvaldības nodrošina pilnīgu aizņēmumu un galvojumu uzskaiti.

(3) No summas, kas pašvaldībai pienākas no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, vai no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda dotācijas Valsts kasei ir tiesības ieturēt summas šādos gadījumos un šādā apmērā:

1) ja pašvaldība nenodrošina valsts aizdevumu līgumos noteikto saistību savlaicīgu izpildi, — savlaicīgi nesamaksātās summas apmērā;

2) ja pašvaldība nenodrošina valsts aizdevuma izmantošanu atbilstoši aizdevuma līgumā noteiktajam mērķim, — pēc finanšu ministra rīkojuma neatbilstoši līgumā noteiktajam mērķim izmantotās aizdevuma summas apmērā.

(25.11.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 20.12.2004., 14.11.2008., 20.12.2010. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

IX. ATBILDĪBA UN SANKCIJAS

46. pants. Atbildība par budžeta izpildi

(1) Budžeta finansētu institūciju, budžeta nefinansētu iestāžu un pašvaldību, kā arī kapitālsabiedrību, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldību kapitāla daļa, vadītāji ir atbildīgi par šajā likumā noteiktās kārtības un prasību ievērošanu, izpildi un kontroli, kā arī par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

(2) Finanšu ministrs atbild par valsts budžeta izpildes procesa organizāciju un vadību, kā arī uzrauga Valsts kases darbību atbilstoši šā likuma prasībām.

(3) Valsts kase atbilstoši savai kompetencei ir atbildīga par finanšu vadību, ievērojot šā likuma prasības.

(4) Saistības, kuras no budžeta finansētu institūciju vadītāji uzņēmušies attiecībā uz budžeta līdzekļiem bez asignējuma, pārsniedzot piešķirto asignējumu vai pilnvaras plānotajām saistībām nākotnē, nav uzskatāmas par valsts saistībām.

(5) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes ir atbildīgas par valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izpildes kontroles sistēmas izveidi un par valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontroli atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

(6) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, pildot normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un uzdevumus, no budžeta līdzekļiem drīkst apmaksāt transportlīdzekļu pakalpojumus. Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes vadītājs izdod iekšēju normatīvo aktu, nosakot tajā dienesta transportlīdzekļu izmantošanas kārtību, transportlīdzekļu skaitu un degvielas patēriņa normas atbilstoši iestādes veicamajām funkcijām un sasniežamajam rezultātam. Iekšējā normatīvajā aktā nosaka kārtību, kādā sniedzams detalizēts pārskats par izdevumiem, kas saistīti ar dienesta transportlīdzekļu izmantošanu.

(7) Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, pildot normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un uzdevumus, no budžeta līdzekļiem drīkst apmaksāt izmantotos sakaru pakalpojumus. Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes vadītājs izdod iekšēju normatīvo aktu, nosakot tajā saziņas līdzekļu lietderīgas un pamatotas izmantošanas kārtību, kā arī kārtību, kādā sniedzams detalizēts pārskats par šo līdzekļu izmantošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.1998., 25.11.1999., 31.10.2002., 19.12.2002., 20.10.2005., 08.11.2007., 12.06.2009., 01.12.2009., 03.04.2019. un 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

47. pants. Šā likuma pārkāpumi un sankcijas

(1) Par valsts budžetam pienākošos summu nesavlaicīgu vai nepilnīgu iemaksu Valsts kases budžeta kontos Valsts kase, ja tas nav paredzēts citas valsts institūcijas kompetencē, piedzen iemaksāšanai pamatbudžeta ieņēmumos neiemaksāto summu un var piedzīt nokavējuma naudu 0,1 procenta, apmērā no laikā nenomaksātās summas par katru nokavēto maksājuma dienu, ja likumos un Ministru kabineta noteikumos nav noteikta cita kārtība.

(2) Lai segtu budžetam radušos zaudējumus, Valsts kase var ieskaitīt summas pamatbudžeta ieņēmumos, atsaukt vai apturēt asignējumus, ja:

- 1) nav laikā iesniegti vai ir nepilnīgi saskaņā ar šo likumu paredzētie ziņojumi par budžetu un finanšu vadību;
- 2) likumā noteiktajā kārtībā nav reģistrēti budžeta līdzekļi un darījumi ar šiem līdzekļiem, kā arī nav ziņots par tiem;
- 3) uzskaitē neatbilst noteiktajai kārtībai un tādējādi tiek slēpti budžetam pienākošie līdzekļi;
- 4) no budžeta finansētas institūcijas vadītājs ir pārkāpis šā likuma 24.panta nosacījumus un uzņēmis saistības, pārsniedzot Valsts kases sniegto asignējumu.

(3) Ja budžeta finansētas institūcijas, budžeta nefinansētas iestādes un pašvaldības, kā arī kapitālsabiedrības, kurās ir ieguldīta valsts vai pašvaldību kapitāla daļa, ir pārkāpušas šajā likumā paredzētos finanšu vadības noteikumus, finanšu ministrs, Valsts kases pārvaldnieks, ministriju un citu centrālo valsts iestāžu vadītāji atbilstoši savai kompetencei var veikt šādus pasākumus:

- 1) uz laiku atņemt pilnvarojumu asignēt vai rīkot budžeta ieņēmumus vai izdevumus;
- 2) noteikt kontu lietošanas ierobežojumus;
- 3) atsaukt vai apturēt asignējumus, lai tiktu atlīdzināti nelikumīgi izlietotie līdzekļi, vai arī pieprasīt nelikumīgi izlietoto līdzekļu atmaksāšanu;
- 4) iesniegt tiesā civilprasību vai nodot materiālus kompetentajām amatpersonām jautājuma par kriminālprocesa uzsākšanu izlemšanai;
- 5) atsaukt vai apturēt maksājumus.

(4) *(Izslēgta ar 03.04.2019. likumu)*

(4¹) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā iestāde, kas uzrauga Eiropas Savienības politiku instrumentu vai ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanu, pieņem lēmumu par asignējuma apturēšanu, atjaunošanu vai atsaukšanu un Valsts kase aptur, atjauno vai atsauc asignējumu Eiropas Savienības politiku instrumenta vai ārvalstu finanšu palīdzību finansējuma saņēmējam.

(5) Par noteiktā termiņā neizdarītajiem maksājumiem par valsts kapitāla izmantošanu tiek aprēķināta un piedzīta nokavējuma nauda šā panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1996., 01.04.1998., 25.11.1999., 23.11.2000., 31.10.2002., 19.12.2002., 30.10.2003., 19.12.2006., 08.11.2007., 01.12.2009. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

48. pants. Šā likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība

(1) Ministru kabinets vai finanšu ministrs var izveidot komisiju šajā likumā minēto pārkāpumu izskatīšanai, par to paziņojot Valsts kontrolei. Pamatojoties uz komisijas lēmumu, finanšu ministrs savas kompetences ietvaros veic attiecīgus pasākumus pārkāpuma seku novēršanai.

(2) *(Izslēgta ar 31.10.2002. likumu)*

(3) Par lēmumiem, kas pieņemti sakarā ar finanšu vadības noteikumu pārkāpumiem, finanšu ministram, Valsts kasei un budžeta izpildītājiem nekavējoties jāpaziņo Valsts kontrolei.

(4) Ja finanšu vadības noteikumus ir pārkāpis finanšu ministrs, persona, kas konstatējusi šo pārkāpumu, rakstveidā ziņo par to Valsts kontrolei, Ministru kabinetam un Saeimai, minot konkrētus faktus, kas raksturo šo pārkāpumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002. un 19.12.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

X. ADMINISTRATĪVIE PĀRKĀPUMI BUDŽETA UN FINANŠU VADĪBAS JOMĀ UN KOMPETENCE ADMINISTRATĪVO PĀRKĀPUMU PROCESĀ

(Nodaļa 17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019. Nodaļa stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 89. punktu)

49. pants. Pārskata neiesniegšana Valsts kasei

Par pārskata neiesniegšanu Valsts kasei šajā likumā noteiktajā termiņā piemēro brīdinājumu vai naudas sodu budžeta finansētas institūcijas vadītājam vai budžeta nefinansētas iestādes vadītājam no četrpadsmit līdz septiņdesmit naudas soda vienībām.

(17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 89. punktu)

50. pants. Kompetence administratīvo pārkāpumu procesā

Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 49. pantā minētajiem administratīvajiem pārkāpumiem veic Valsts kase.

(17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 89. punktu)

Pārejas noteikumi

1. (Izslēgts ar 23.11.2000. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2001.)

2. Ar šā likuma spēkā stāšanos likuma "Par Latvijas Republikas budžeta tiesībām" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990, 29; 1992, 29/31) 1.—18., 20. un 21. pants tiek atzīti par spēku zaudējušiem.

Piezīme. Pārējie likuma "Par Latvijas Republikas budžeta tiesībām" panti zaudē spēku līdz ar likuma par pašvaldību budžetiem stāšanos spēkā.

3. Šā likuma 30.panta trešā daļa stājas spēkā 2001.gada 1.janvārī.

(25.11.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

4. Šā likuma 22.panta otrās daļas 7.punkts ir spēkā līdz 2010.gada 1.janvārim.

(23.11.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2001.)

5. Šā likuma 20.panta trešajā un sestajā daļā, kā arī 21.panta pirmajā daļā minētās vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas pamatnostādnes izstrādā un akceptē Ministru kabinetā un iesniedz Saeimai, sākot ar 2002.gada valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi).

(23.11.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

6. (Izslēgts ar 20.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2006.)

7. Šā likuma 9.panta piektās daļas 2.punkta, 15.panta 6.punkta un 15.¹ panta spēkā stāšanos nosaka ar ģpašu likumu.

(31.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

8. Līdz šā likuma 2.panta piektajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2003.gada 1.jūnijam piemērojami Ministru kabineta 1996.gada 8.oktobra noteikumi nr.377 "Valsts investīciju programmas sagatavošanas, finansēšanas un realizācijas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(31.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

9. Šā likuma 11.panta 2.punkts ir spēkā līdz 2005.gada 31.decembrim.

(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

10. Šā likuma 11.panta 3.punkts stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

11. Līdz šā likuma 14.panta trešajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.jūlijam piemērojami Ministru kabineta 2002.gada 6.novembra noteikumi Nr.231 "Noteikumi par gada publisko pārskatu saturu un sagatavošanas kārtību", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

12. Līdz šā likuma 29.panta otrajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 31.decembrim piemērojami Ministru kabineta 2001.gada 6.marta noteikumi Nr.96 "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietojšanas nosacījumiem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

13. Līdz šā likuma 30.panta pirmajā un otrajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.jūlijam piemērojami Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumi Nr.999 "Valsts un pašvaldību budžeta iestāžu gada pārskatu sagatavošanas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

14. Šā likuma 5.panta devītajā daļā, 12.pantā, 24.panta otrajā un trešajā daļā, 29.panta otrajā daļā, 30.panta sestajā un septītajā daļā un 35.panta trešajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2005.gada 1.jūlijam.

(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

15. Līdz šā likuma 37.panta otrajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.jūlijam piemērojami Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.179 "Kārtība, kādā finanšu ministrs valsts vārdā sniedz galvojumus", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.
(20.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)
16. Šā likuma 5.panta desmitajā daļā minētos Ministru kabineta noteikumus attiecībā uz 2007.gadu Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 1.aprīlim.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
17. Šā likuma 5.panta divpadsmitajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2011.gada 1.aprīlim.
(19.12.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007., 14.11.2008., 12.06.2009. un 20.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)
18. Šā likuma 9.panta devītajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 1.septembrim.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
19. Šā likuma 9.¹ panta pirmajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 1.septembrim.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
20. Šā likuma 16.² panta trešajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 1.martam.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
21. Šā likuma 31.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 30.jūnijam.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
22. Šā likuma 36.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 1.jūnijam.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
23. Šā likuma 47.panta 4.¹ daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2007.gada 30.jūnijam.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
24. Šā likuma 9.panta septītā, astotā un devītā daļa stājas spēkā 2008.gada 1.janvārī.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
25. Šā likuma 9.¹ pants stājas spēkā 2008.gada 1.janvārī.
(19.12.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2007.)
26. Līdz šā likuma 5.panta divpadsmitajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 31.decembrim piemēro Ministru kabineta 1997.gada 6.maija instrukciju Nr.4 "Kārtība, kādā no valsts budžeta finansējamās iestādes var sniegt maksas pakalpojumus", ciktāl tā nav pretrunā ar šo likumu.
(19.12.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007., 14.11.2008. un 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)
27. Šā likuma 5.panta desmitajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2009.gada 1.martam.
(08.11.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2009.)
28. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.novembrim iesniedz Saeimai šā likuma 8.¹ pantā minēto likumprojektu.
(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)
29. Šā likuma 9.panta desmitajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2008.gada 1.jūnijam.
(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)
30. Līdz šā likuma 9.panta desmitajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 31.maijam piemēro Ministru kabineta 2007.gada 31.jūlija instrukciju Nr.13 "Kārtība, kādā Finanšu ministrija sagatavo un iesniedz Ministru kabinetā priekšlikumus par budžeta apakšprogrammas "Finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" līdzekļu pārdali", ciktāl tā nav pretrunā ar šo likumu.
(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)
31. Šā likuma 17.panta pirmajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2008.gada 1.maijam.
(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)
32. Līdz šā likuma 17.panta pirmajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 30.aprīlim piemēro Ministru kabineta 2007.gada 8.maija instrukciju Nr.9 "Instrukcija par budžeta pieprasījumu izstrādāšanas pamatprincipiem", ciktāl tā nav pretrunā ar šo likumu.

(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

33. Valsts dibinātas augstākās izglītības institūcijas, kurām ir atvasinātas publiskas personas statuss, attiecībā uz zinātniskās darbības finansējumu šā likuma izpratnē tiek uzskatītas par budžeta finansētām institūcijām, kuras nav budžeta iestādes. Attiecībā uz pārējo finansējumu valsts dibinātas augstākās izglītības institūcijas, kuras ir atvasinātas publiskas personas, šā likuma izpratnē par budžeta finansētām institūcijām, kuras nav budžeta iestādes, tiek uzskatītas no 2009.gada 1.janvāra.

(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

34. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.novembrim izvērtē un, ja nepieciešams, iesniedz Saeimai likumprojektu par atvasinātu publisko tiesību juridisko personu budžetu patstāvību, šo personu finanšu kontroles un finanšu stabilizācijas reglamentāciju, finansēšanu budžeta iestādes vai valsts budžeta finansētas institūcijas statusā, kā arī par citiem šo personu finanšu un budžetu vadības jautājumiem.

(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

35. Līdz šā likuma 30.panta astotajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.janvārim no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas iesniedz pārskatus Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumos Nr.313 "Noteikumi par pašvaldību mēneša pārskatu saturu, sagatavošanas un iesniegšanas kārtību", Ministru kabineta 2005.gada 25.oktobra noteikumos Nr.811 "Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību ceturkšņa finanšu pārskatu sagatavošanas kārtība" un Ministru kabineta 2007.gada 13.novembra noteikumos Nr.749 "Noteikumi par valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtību" noteiktajā kārtībā.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

36. Grozījums šajā likumā attiecībā uz vārda iekavās "(padome)" izslēgšanu stājas spēkā 2009.gada 1.jūlijā.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

37. *(Izslēgts ar 30.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2016.)*

38. Līdz šā likuma 9.panta deviņtajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2009.gada 20.oktobrim piemēro Ministru kabineta 2007.gada 28.augusta noteikumus Nr.584 "Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes izstrādā un Finanšu ministrija izvērtē pieprasījumus par apropriācijas pārdali starp programmām, apakšprogrammām un izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

39. Ministru kabinets neietver šā likuma 31.panta otrās daļas 8.² punktā minēto ilgtermiņa stabilizācijas rezerves bilanci un tās pielikumus saimnieciskā gada pārskatā par periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

40. 2009.gadā Ministru kabinets līdz 31.oktobrim iesniedz Saeimai šā likuma 21.panta pirmajā daļā minēto gadskārtējā valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi) nākamajam saimnieciskajam gadam, priekšlikumus par grozījumiem likumos, lai tie atbilstu budžeta pieprasījumiem, un valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) paskaidrojumus, kā arī vidējā termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvaru.

(10.09.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

41. Grozījumi šā likuma 1.pantā attiecībā uz vārdu "valsts vai pašvaldības aģentūra" aizstāšanu ar vārdiem "pašvaldības aģentūra" termina "Budžeta iestāde" skaidrojumā stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

42. Līdz šā likuma 9.panta trīspadsmitās daļas 1.punktā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.jūnijam piemēro Ministru kabineta 2007.gada 28.augusta noteikumus Nr.584 "Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes izstrādā un Finanšu ministrija izvērtē pieprasījumus par apropriācijas pārdali starp programmām, apakšprogrammām un izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

43. Līdz šā likuma 9.panta trīspadsmitās daļas 2.punktā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.jūnijam piemēro Ministru kabineta 2008.gada 10.jūnija noteikumus Nr.430 "Noteikumi par Finanšu ministrijas budžeta apakšprogrammas "Finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" līdzekļu pārdali", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

44. Līdz šā likuma 12.panta otrajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.jūnijam piemēro Ministru kabineta 2009.gada 20.janvāra noteikumus Nr.62 "Kārtība, kādā pieprasa un izlieto Finanšu ministrijas pamatbudžeta apakšprogrammā "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" apstiprinātos līdzekļus", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

45. Līdz šā likuma 14.panta trešajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.aprīlim piemēro Ministru kabineta 2002.gada 19.februāra noteikumus Nr.69 "Noteikumi par valsts aģentūras un pašvaldības aģentūras gada publiskajiem pārskatiem" un

Ministru kabineta 2006.gada 17.janvāra noteikumus Nr.44 "Noteikumi par gada publisko pārskatu saturu un to sagatavošanas kārtību", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

46. Ar 2010.gada 1.janvāri šā likuma izpratnē kā budžeta nefinansēta iestāde sāk darboties valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra", Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija, Valsts dzelzceļa administrācija, Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs, kuru budžeti no 2010.gada vairs netiek plānoti valsts budžetā.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

47. Šā likuma 19.¹ pantā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2010.gada 1.jūnijam.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

48. Šā likuma 25.panta 1.¹ daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2010.gada 1.jūnijam.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

49. Šā likuma 29.panta ceturtdā daļa stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī.

(01.12.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

50. Līdz šā likuma 30.panta pirmajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.decembrim piemēro Ministru kabineta 2009.gada 20.oktobra noteikumus Nr.1193 "Gada pārskatu sagatavošanas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar likumu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

51. Līdz šā likuma 30.panta sestajā un astotajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 1.janvārim budžeta nefinansētas iestādes iesniedz Valsts kasei pārskatus Ministru kabineta 2009.gada 22.septembra noteikumos Nr.1071 "Noteikumi par mēneša pārskatu apjomu, sagatavošanas un iesniegšanas kārtību" paredzētajā kārtībā.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

52. Līdz šā likuma 30.panta septītajā un astotajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.jūnijam budžeta nefinansētas iestādes iesniedz Valsts kasei pārskatus Ministru kabineta 2009.gada 10.marta noteikumos Nr.224 "Kārtība, kādā valsts budžeta iestādes, pašvaldības un no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas sagatavo un iesniedz ceturkšņa finanšu pārskatus" paredzētajā kārtībā.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

53. Šā likuma 36.panta 5.¹ daļa ir spēkā līdz 2012.gada 31.decembrim.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

54. Šā likuma 30.¹ panta otrajā daļā minēto informatīvo ziņojumu 2011.gadā sniedz par 2011.gada pirmā pusgada provizorisko izpildi, iekļaujot ziņojumā arī informāciju par 2011.gada plānu.

(20.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

55. Grozījumi šā likuma I nodaļas terminā "Speciālais budžets", 8.panta pirmās daļas 3.punktā, 9. un 25.pantā par to papildināšanu ar norādi uz citu speciālo budžetu, kā arī 8.panta pirmās daļas 3.¹ punkts stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī.

(20.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

56. Grozījums šā likuma I nodaļā attiecībā uz termina "Speciālais budžets" skaidrojumu, grozījums 8.panta pirmās daļas 3.punktā attiecībā uz tā izteikšanu jaunā redakcijā, kā arī grozījums 9. un 25.pantā par cita speciālā budžeta izslēgšanu un grozījums par šā likuma 8.panta pirmās daļas 3.¹ punkta izslēgšanu stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

57. Ministru kabinets nodrošina šā likuma 16.² panta ceturtdās daļas nosacījumu izpildi, apstiprinot 2012.gadam attiecīgajām šajā panta daļā minētajām iestādēm maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu kopējo apjomu.

(14.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.07.2011.)

58. Šā likuma 16.² panta ceturtajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2012.gada 1.oktobrim. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2012.gada 1.oktobrim ir piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumi Nr.198 "Noteikumi par maksimāli pieļaujamā valsts budžeta izdevumu kopējuma un maksimāli pieļaujamā valsts budžeta izdevumu kopējā apjoma katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm noteikšanas metodiku vidējam termiņam", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

59. Šā likuma 30.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2012.gada 1.oktobrim. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2012.gada 1.oktobrim ir piemērojami Ministru kabineta 2000.gada 21.marta noteikumi Nr.111 "Noteikumi par ministriju un centrālo

valsts iestāžu pārziņā esošo uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) finanšu pārskatiem un finanšu informāciju", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

60. Ministrijas līdz 2012.gada 1.februārim nodrošina šā likuma 30.¹ panta trešās daļas izpildi arī attiecībā uz informatīvajiem ziņojumiem, kas tika iesniegti Ministru kabinetam līdz 2011.gada 1.septembrim un 2011.gada 30.decembrim.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

61. Likuma 19.² pantā, 27.panta piektajā un sestajā daļā un 31.panta otrajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2012.gada 1.jūnijam.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

62. Vidēja termiņa budžeta ietvara likuma 2013.—2015.gadam projektu Ministru kabinets iesniedz Saeimai kopā ar likuma par valsts budžetu 2013.gadam projektu (budžeta likumprojektu paketē). Šā likuma 16.² panta trešajā daļā minētos paskaidrojumus vidēja termiņa budžeta ietvara likumam 2013.—2015.gadam neiesniedz.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

63. *(Izslēgts ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)*

64. *(Izslēgts ar 04.04.2013. likumu, kas stājas spēkā 26.04.2013.)*

65. *(Izslēgts ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)*

66. Šā likuma 16. panta otrā daļa piemērojama no 2023. gada 1. janvāra. Līdz 2022. gada 31. decembrim finanšu ministrs budžeta sagatavošanas grafika projektu Ministru kabinetam iesniedz līdz kārtējā gada 1. martam.

(30.11.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2017. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

67. *(Izslēgts ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)*

68. *(Izslēgts ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)*

69. *(Izslēgts ar 30.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2016.)*

70. Šā likuma 5.panta četrpadsmitajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2014.gada 1.jūlijam.

(04.04.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.04.2013.)

71. Grozījumi šā likuma 35.panta ceturtais daļas otrajā teikumā un 37.panta pirmajā daļā saistībā ar pāreju uz *euro* stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.10.2013.)

72. Šā likuma 37.panta sestajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2014.gada 30.jūnijam. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai tiek piemēroti Ministru kabineta 2010.gada 1.jūnija noteikumi Nr.501 "Kārtība, kādā gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā iekļauj pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem, un galvojumu sniegšanas un uzraudzības kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

73. Kapitālsabiedrības, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa un kuras atvēršanas norēķinu kontus Valsts kasē saskaņā ar šā likuma 27.panta ceturto daļu, līdz 2017.gada 1.aprīlim noslēdz ar Valsts kasi vienošanos par nosacījumiem naudas līdzekļu atlikuma ieguldīšanai kontā saskaņā ar šā likuma 34.panta ceturto daļu.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

74. Šā likuma 29. panta otrajā daļā paredzēto uzskaiti Valsts ieņēmumu dienests sāk kārtot no 2021. gada 1. janvāra.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

75. Ministru kabinets līdz 2018. gada 1. jūlijam izdod šā likuma 29. panta trešajā daļā paredzētos noteikumus. Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes uzsāk šo noteikumu piemērošanu no 2019. gada 1. janvāra.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

76. Līdz šā likuma 29. panta trešajā daļā minēto noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2018. gada 31. decembrim ir spēkā Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra noteikumi Nr. 1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kāro grāmatvedības uzskaiti", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu. Šie noteikumi ir piemērojami, kārtojot grāmatvedības uzskaiti gada pārskata par 2018. gadu sagatavošanā.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

77. Šā likuma 29. panta trešās daļas 2. un 3. punktā minētie subjekti Ministru kabineta noteikumus, kas izdoti, pamatojoties uz šā likuma 29. panta trešo daļu, attiecīgi par valsts budžeta finanšu uzskaiti un Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu

attiecināmo maksājumu uzskaiti uzsāk piemērot ar 2021. gada 1. janvāri.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

78. Šā likuma 30. panta pirmajā daļā paredzēto ikgadējo pārskatu par valsts budžeta finanšu uzskaiti un ikgadējo pārskatu par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaiti Valsts kase un Valsts ieņēmumu dienests uzsāk piemērot, sagatavojot attiecīgo pārskatu par 2021. gadu.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

79. Ministru kabinets līdz 2018. gada 1. jūlijam izdod šā likuma 30. panta 1.¹ daļā paredzētos noteikumus, un budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes uzsāk to piemērošanu, sagatavojot gada pārskatu par 2019. gadu.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

80. Līdz šā likuma 30. panta 1.¹ daļā minēto noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2018. gada 31. decembrim ir spēkā Ministru kabineta 2013. gada 15. oktobra noteikumi Nr. 1115 "Gada pārskatu sagatavošanas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu. Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes šos noteikumus piemēro, sagatavojot gada pārskatu par 2018. gadu.

(23.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

81. Apstiprinot valsts darbībai nepieciešamos valsts budžeta izdevumus, finanšu ministrs 2019. gadā novirza 8 313 222 euro neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieku darba samaksas paaugstinājumam.

(06.12.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2018.)

82. Noteikt, ka 2019. gadā vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekts tiek sagatavots tikai 2020., 2021. un 2022. gadam un Ministru kabinets to iesniedz Saeimai vienlaikus ar likumprojektu par valsts budžetu 2020. gadam.

(07.02.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.02.2019.)

83. Aizņēmējs valsts aizdevuma atmaksu veic no šā likuma 27. panta pirmajā daļā minētā konta, sākot ar 2020. gada 1. janvāri.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

84. Šā likuma 27. panta sestajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2019. gada 1. septembrim. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2019. gada 1. septembrim ir spēkā Ministru kabineta 2018. gada 18. decembra noteikumi Nr. 804 "Kārtība, kādā Valsts kase nodrošina elektronisko informācijas apmaiņu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

85. Šā likuma 36. panta 5.⁴ daļas 3. punkts piemērojams ar 2019. gada 1. septembri.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

86. Grozījumi šā likuma 16.¹ panta trešajā daļā par vārdu "zemesgrāmatu nodaļu" izslēgšanu, 19. panta sestās daļas pirmajā un trešajā teikumā par vārdu "Zemesgrāmatu nodaļu" izslēgšanu un 21. panta piektās daļas 9. punktā par vārdu "zemesgrāmatu nodaļu" izslēgšanu stājas spēkā 2019. gada 1. jūnijā.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

87. Šā likuma 37. panta otrās daļas 3. punkta "b" un "c" apakšpunkts piemērojams ar 2020. gada 1. janvāri.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

88. Grozījumi šā likuma I nodaļā par termina "Konsolidētais kopbudžets" izteikšanu jaunā redakcijā, termina "Speciālais budžets" izslēgšanu, termina "Transferts" skaidrojuma pirmā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā un grozījums 3. panta otrajā daļā, 3. panta 2.¹ daļa, grozījums 7. panta pirmās daļas 1. punktā, 8. panta pirmās daļas ievaddaļā, 8. panta pirmās daļas 2. un 4. punkta izslēgšana, kā arī grozījums 9. panta četrpadsmitās daļas 6. punktā, 27. panta otrajā un 2.³ daļā, 36. panta pirmajā, trešajā un piektajā daļā saistībā ar speciālo budžetu stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

89. Šā likuma X nodaļa stājas spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu.

(17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019.)

90. Šā likuma 19.³ pants stājas spēkā vienlaikus ar Eiropas Komisijas tiesību aktu, ar kuru izveido Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānismu.

(23.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

91. Grozījumi šā likuma 21. panta otrajā un piektajā daļā saistībā ar gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta un grozījumu gadskārtējā valsts budžeta likumā paskaidrojumiem stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī, un pirmo reizi tos piemēro 2021. gadā, sagatavojot valsts budžeta likumprojekta 2022. gadam paskaidrojumus.

(23.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

92. Attiecībā uz tiem valsts aizdevuma līgumiem, kuri noslēgti līdz šā likuma 36.¹ panta spēkā stāšanās dienai, minētajā pantā ietvertais regulējums piemērojams, sākot no 2022. gada 1. janvāra.

(23.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

93. Grozījumi šā likuma 30. panta trešajā, 3.¹ un 3.² daļā, 31. panta pirmajā daļā un 32. panta pirmajā, 1.¹ un otrajā daļā saistībā ar gada pārskatu iesniegšanas termiņiem un Valsts kontroles revīziju stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī.

(03.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

94. Grozījums attiecībā uz šā likuma papildināšanu ar 32.¹ pantu saistībā ar Valsts kontroles veikto revīziju par konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu Saeimas vēlēšanu gadā stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī. Saeimas vēlēšanu gadā — 2022. gadā — attiecībā uz konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu par 2021. gadu piemērojams šā likuma 30. panta trešajā, 3.¹ un 3.² daļā un 32. panta pirmajā daļā noteiktais par gada pārskatu sagatavošanas termiņiem šā likuma redakcijā, kas bija spēkā 2020. gada 31. decembrī.

(03.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

95. Šā likuma 30. panta trešajā, 3.¹ un 3.² daļā noteikto pārskatu iesniegšanas termiņu pirmo reizi piemēro 2024. gadā, iesniedzot gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu par 2023. gadu.

(03.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

96. Šā likuma 31. panta pirmajā daļā un 32. panta pirmajā, 1.¹ un otrajā daļā noteikto gada pārskatu iesniegšanas termiņu pirmo reizi piemēro 2024. gadā, iesniedzot konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu par 2023. gadu.

(03.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

97. Grozījumi šajā likumā par 31. panta nosaukuma un otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī. Ministru kabineta noteikumus, kas tiks izdoti uz šā likuma 31. panta otrās daļas pamata, pirmo reizi piemēro 2024. gadā, sagatavojot konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu par 2023. gadu. Ministru kabinets minētos noteikumus izdod līdz 2022. gada 1. janvārim.

(03.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

98. Vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojektu un gadskārtējo valsts budžeta likumprojektu sagatavo kā vienu likumprojektu (par valsts budžetu), sākot ar likumprojektu par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam. Līdz attiecīgo grozījumu izdarīšanai normatīvo aktu izpratnē ar vidēja termiņa budžeta ietvara likumu (un tā projektu) un gadskārtējā valsts budžeta likumu (un tā projektu) saprot arī likumu par valsts budžetu (un tā likumprojektu).

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

99. Šā likuma 9. panta 4.¹ daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2023. gada 30. jūnijam. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2023. gada 30. jūnijam piemērojami Ministru kabineta 2022. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 248 "Kārtība, kādā izmanto gadskārtējā valsts budžeta likumā paredzēto aproprāciju valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla izveidei, uzturēšanai un publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidei", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

100. Šā likuma 18.¹ panta ceturtajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2023. gada 30. jūnijam. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2023. gada 30. jūnijam piemērojami Ministru kabineta 2012. gada 11. decembra noteikumi Nr. 867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējums un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

101. Šā likuma 25. panta 1.² daļa stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022. 25.panta 1.² daļa iekļauta likuma reakcijā uz 01.01.2024.)

102. Šā likuma 25. panta 1.² daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2023. gada 30. jūnijam.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

103. Kapitālsabiedrības, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa, un no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas (to iestādes), kurām ir atvērti konti Valsts kasē naudas līdzekļiem, kuri nav saņemti no valsts budžeta, tos slēdz līdz 2023. gada 30. jūnijam.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

104. Līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgi grozījumi Saeimas kārtības rullī, piemērojot šā likuma 28. pantu, Saeimai iesniegtās Latvijas Stabilitātes programmas kopijas nekavējoties izsniedzamas deputātiem. Ja atbilstoši Saeimas kārtības rullī noteiktajam nav iesniegts priekšlikums par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, tad Saeimas Prezidijs finanšu ministra ziņojumu par Latvijas Stabilitātes programmu iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā ne agrāk kā 10 un ne vēlāk kā 20 dienas pēc tam, kad Latvijas Stabilitātes programma iesniegta Saeimai. Saeimas sēdē finanšu ministra ziņojumu par Latvijas Stabilitātes programmu izskata, ievērojot Saeimas kārtības rullī vispārējos noteikumus par ziņojumu izskatīšanu.

(06.10.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.2022.)

Likums Saeimā pieņemts 1994. gada 24. martā.

Valsts prezidents G.ULMANIS

Rīgā 1994. gada 6. aprīlī